

Poticanje odraslih polaznika na učenje pomoću CLIL metode

Ove smjernice istražuju i modeliraju najbolje prakse u uključivanju tehnologije u podučavanje, procjenu i komunikaciju među odraslim učenicima jezika.

Sadržaj aktivnosti u ovom dokumentu primjenjiv je za nastavu uživo i online nastavu.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"Potpora Europske komisije produkciji ove publikacije ne predstavlja potvrdu sadržaja, koji odražava stajališta samo autora, a Komisija ne može biti odgovorna za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u tici."

Sadržaj

Uvod	3
Strukturiranje lekcije digitalnog CLIL-a	5
Digitalni CLIL alat	12
Postavljanje ciljeva digitalnog CLIL-a	18
Vrednovanje digitalnog CLIL-a	20
Praktični primjeri digitalnog CLIL-a	23
Izvješća o pilotiranju	33
Reference i bibliografija	49

Uvod

4 ključna pitanja o digitalnom CLIL-u

1. Što je Digitalni CLIL?

CLIL je akronim za sadržaj i integrirano učenje jezika. Riječ je o integriranoj metodologiji poučavanja s kojom se kroz korištenje stranog jezika uči specifična disciplina. Lekcija se temelji na disciplinskom sadržaju, dok jezik djeluje i kao medij i kao cilj učenja.

Koncept digitalnog učenja daleko nadilazi ono što obično nazivamo e-učenjem. Pojam Digitalno učenje odnosi se na različite kanale i alate koji podržavaju programe osposobljavanja i omogućuju ljudima da budu učinkovito angažirani i osposobljeni uz stjecanje tehnološke pismenosti i poboljšanje povjerenja u korištenje tehnologije. Da bi se definiralo kao takvo, digitalno učenje mora se odvijati kroz: a) stvaranje i korištenje mreže od strane nastavnika i polaznika; i b) korištenje multimedije; kao što su čitatelji RSS-a, društvene mreže, mobilne aplikacije, inicijative za gamifikaciju, korisnički forumi, video kanali s vodičima i video lekcijama, okruženja u oblaku, elektronički programi, virtualne učionice, platforme za e-učenje, MOOC-ovi i webinar.

Na temelju prethodnih definicija može se percipirati da je Digitalni CLIL integracija dviju metoda. Osmišljavanje lekcije s digitalnim CLIL-om znači izgradnju iskustva učenja u kojem će se integrirati jezične, digitalne i disciplinske vještine, kao i interkulturalno razumijevanje.

2. Što nije Digitalni CLIL?

Digitalni CLIL ne bi se trebao smatrati metodom za učenje drugih jezika i korištenjem tehnologija online nastave samo za isporuku sadržaja polaznicima, već obrazovnim pristupom.

To nije CALL metodologija - Računalno potpomognuto učenje jezika (CALL) uključuje bilo koji proces u kojem polaznici poboljšavaju svoju kompetenciju stranog jezika korištenjem tehnologije, kao što su računala, pametni telefoni, tableti i konzole.

To nije LSP - Jezik za posebne svrhe (LSP) podrazumijeva razvoj komunikativnih kompetencija stranog jezika povezanih sa sadašnjom ili budućom profesijom polaznika.

To nije dvojezično obrazovanje - Dvojezično obrazovanje, ili obrazovanje na dva jezika, odnosi se na akademske programe koji se podučavaju na dva jezika. Usvajanjem ove metodologije osigurava se da se polaznicima koji nisu vješti u jeziku pružaju pravedne mogućnosti kako bi mogli završiti svoje obrazovanje.

To nije nastava na daljinu - Nastava na daljinu, ili edukacija na daljinu, odnosi se na različite oblike obrazovanja u kojima se instruktivne interakcije provode putem audio-vizualnih tehnologija. Stoga se ovaj pristup posebno odnosi na okruženje u kojem grupa komunicira.

To nije miješano učenje - Miješano učenje, također poznato kao hibridno učenje ili učenje mješovitog načina rada, nastavna je praksa koja se spaja s učenjem uživo i digitalno. Tako nastavnici mogu podučavati polaznike u učionici, kao i dovršavati online komponente.

3. Zašto koristiti Digitalni CLIL?

Istraživači pokazuju pozitivno mišljenje o perspektivi CLIL-a za stjecanje međupredmetnih vještina. Ovaj pristup je u stanju donijeti koristi na različitim frontama, jer je naveden u okviru koji razmatra 4 osnovna parametra: Sadržaj, Komunikacija, Spoznaja i Kultura.

Sadržaj: odnosi se na temu ili temu lekcije ili tečaja. Poučavanje sadržaja nije ograničeno samo na prijenos znanja, već mora omogućiti polaznicima da konstruiraju vlastito razumijevanje predmeta.

Komunikacija: odnosi se na polaznike koji koriste ciljani jezik kako bi komunicirali svoje misli, mišljenja, stavove i otkrića povezana sa sadržajem lekcije. Polaznici uče koristiti jezik i koristiti jezik za učenje, kao i naučiti koristiti tehnologiju na putu.

Spoznaja: Spoznaja se odnosi na vještine kritičkog razmišljanja koje polaznici koriste za uključivanje i razumijevanje sadržaja tečaja; rješavanje problema, donošenje odluka i razmišljanje o njihovom učenju.

Kultura: Polaznike se potiče da se smatraju građanima svijeta, poštujući i vlastitu kulturu i druge. "Drugost" je vitalni koncept. Krajnji cilj je promicanje globalne svijesti i razumijevanja proučavanjem kroz strani jezik i učenjem da bude dio svjetskog digitalnog prostora.

Preporukom (2006/962/EC) od 18.12.2006.

1. Komunikacija na materinjem jeziku;
2. Komunikacija na stranim jezicima;
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u znanosti i tehnologiji;
4. Digitalna kompetencija;
5. Učenje učenja;
6. Socijalne i građanske kompetencije;
7. Osjećaj inicijative i poduzetništva;
8. Kulturna svijest i izražavanje

Kompetencije stečene digitalnom CLIL metodologijom međuovisne su i transatlantske.

4. Kada trebam koristiti Digitalni CLIL?

Integrirana priroda digitalnog CLIL-a znači da se može primijeniti na svim predmetima; Poslovne, humanističke, prirodne, primijenjene i društvene znanosti. U europskom osnovnom i srednjem obrazovanju CLIL je prilično dobro uspostavljen, dok se ne primjenjuje tako široko na tercijarnom obrazovanju ili u obrazovanju odraslih - unatoč velikom potencijalu koji ima u poticanju cjeloživotnog učenja.

Strukturiranje digitalne CLIL lekcije

U izgradnji digitalne CLIL lekcije nastavnik mora uzeti u obzir mnoge aspekte standardne CLIL metodologije. CLIL -Content and Language Integrated Learning- je dvostruko fokusiran obrazovni pristup u kojem se dodatni jezik koristi za učenje i poučavanje sadržaja i jezika. U Digitalnom CLIL-u imamo dva dodatna elementa koja treba ugraditi u lekciju među sadržajima i jezikom, a to su komponenta digitalnih vještina i digitalna tehnika isporuke. Digitalni CLIL nije novi oblik jezičnog obrazovanja i nije novi oblik predmetnog obrazovanja. To je, međutim, usko povezano i dijeli neke elemente niza obrazovnih praksi.

CLIL je metodologija koja, kada se pravilno primjenjuje, može oblikovati budućnost naših učenika. Nastavnici drže ključ da se to dogodi i sve počinje s planom lekcije. Zbog složenosti metodologije, možda nije uvijek lako učinkovito planirati lekciju CLIL-a, sljedeći odjeljak objašnjava koji aspekt nastavnik može uzeti u obzir za planiranje uspješne lekcije digitalnog CLIL-a.

Utvrđite ciljeve i pokazatelje ishoda

Aktivnosti moraju biti osmišljene na način da podrže polaznika kako bi se ispunio cilj lekcije. Provjerite jeste li identificirali svoje globalne ciljeve, ciljeve podučavanja i ishode učenja. Globalni ciljevi odnose se na vašu viziju tečaja: pomaže li vam lekcija da ostvarite tu viziju? Globalni ciljevi trebali bi biti ugrađeni u planiranje jedinica. Nakon toga provjerite jesu li ciljevi nastave jasni, ne bi trebalo biti sivih područja. Ishode učenja također treba definirati i trebali biste znati koji se mogu mjeriti i kako ćete ih mjeriti.

Razlikovati sadržajno obvezan i sadržajno kompatibilan jezik

U bilo kojem CLIL planu važno je razlikovati bilo koji sadržajno obvezan i sadržajno kompatibilan jezik.

Sadržajno obvezan jezik pojam je koji se koristi u CLIL kontekstima za opisivanje vokabulara, gramatičkih struktura i funkcionalnih izraza koje polaznici trebaju, kako bi stekli znanje o predmetu, da bi komunicirali to znanje i sudjelovali u zadacima u grupi na nematerinjem jeziku. Svaki subjekt ima svoj sadržajno obavezan jezik. U digitalnom CLIL-u možete se usredotočiti na vokabular, gramatičke strukture i funkcije koje polaznici trebaju za proučavanje određenih nastavnih predmeta, npr. objašnjavajući kako koristiti bazu podataka.

Jezik kompatibilan sa sadržajem je "funkcionalni jezik" koji podržava učenje. Omogućuje polaznicima izražavanje učenja, komunikaciju, slijeđenje uputa ili davanje uputa. To je korisno, ali nije obvezno za postizanje cilja lekcije.

Diferencijacija "jezika učenja" i "jezika za učenje" važna je za strukturiranje pravog vokabulara koji bi polaznici mogli znati.

Izgradite svoju skelu

Svaka aktivnost pruža daljnje skele za izvorni zadatak. Ako niste uzeli u obzir kako skelirati sadržaj učenja, velika je vjerojatnost da će neki od vaši polaznika posustati. Skelirajte sadržaj na način da vaši polaznici mogu doći do sadržaja temeljem informacija primljenih iz prethodnih sadržaja. Pritom provjerite jesu li sve prezentacije novih sadržaja jasne i je li sadržaj dostupan.

Uzmite u obzir 4 C

Aktivnosti i zadaci gradivni su elementi svake lekcije. U CLIL-u moramo osigurati da se odnose na globalne ciljeve, ciljeve i ishode u smislu 4 'C-a (sadržaj, komunikacija, spoznaja i kultura).

Pružite holističko obrazovno iskustvo

CLIL se temelji na sadržaju i tu se proširuje iskustvo učenja jezika i gdje se razlikuje od mnogih drugih pristupa podučavanju jezika. CLIL je također uključiv pojam koji povezuje suštinu dobre prakse koja se nalazi u različitim okruženjima u kojima su donesena njegova načela. Dobra CLIL praksa ostvaruje se metodama koje polazniku pružaju cjelovitije obrazovno iskustvo. Nadalje, umetanje digitalne komponente mora ojačati holističko iskustvo i pozitivno potaknuti polaznike u tehnološkom okruženju.

Digitalna komponenta ne mijenja temeljne aspekte CLIL metodologije

Digitalna komponenta donosi CLIL metodologiji alternativnu metodu isporuke tečaja, ali ne mijenja glavne aspekte CLIL-a. Osim toga, digitalne vještine moraju se smatrati i sadržajem tečaja te se stoga kao takve podučavaju u okviru tečaja. Osim toga, uzmite u obzir i da "digitalna isporuka" ne mora nužno povećati pažnju polaznika - nešto dosadno na papiru još uvijek može biti dosadno na tabletu ili prijenosnom računalu.

Provjerite znaju li vaši polaznici što se od njih očekuje

Koriste li polaznici ciljani jezik? Osigurajte da postoje odgovarajuće mogućnosti za vježbanje novih jezičnih struktura u vašim sesijama. Kao i kod bilo koje lekcije koja uključuje podučavanje i učenje jezika, osigurajte da su vaše upute jasne, na odgovarajućoj razini, i da se odnose na kognitivne zahtjeve.

Potaknite komunikaciju

Vrlo je važno da nastavnici prilagode svoju metodologiju kako bi potaknuli komunikaciju. Korištenje jezika za učenje tijekom učenja korištenja jezika, kao i naučiti koristiti tehnologiju dok koristite tehnologiju za učenje.

Komunikacija je i aktivnost i alat. Stimulirajte polaznike da koriste ciljani jezik kako bi komunicirali svoje misli, mišljenja, stavove i otkrića povezana sa sadržajem lekcije. Unutar Digitalnog CLIL-a može biti učinkovito predložiti novi alat polaznicima i zamoliti ih da nauče kako ga prvo koristiti. Nakon što to shvate, mogu ponuditi mikro lekciju kako bi naučili sve ostale.

Podrška učenju

Uspješne CLIL lekcije podržavaju učenje. Kako bismo to najučinkovitije postigli, moramo utvrditi koje vrste 'skela' trebamo koristiti u različitim fazama lekcije i/ili tečaja. Jedini način da to učinite je kroz analizu sadržaja i identificiranje potencijalnih područja poteškoća. Nadalje, mi (nastavnici) moramo imati naviku recikliranja jezika koji se koristi u prethodnim lekcijama. U digitalnom okruženju bit će mnogo veći zahtjevi za postavljanje jasnih i detaljnih uputa, proširenih objašnjenja i demonstracija.

Različitost

Osigurajte da se sva pitanja ili problemi koje treba riješiti postavljaju na odgovarajućoj razini. Svi polaznici trebali bi moći napredovati, iako s različitim stupnjevima uspjeha, s informacijama koje se pružaju na sjednicama. S obzirom na to da su grupe vrlo rijetko homogene, vrlo je važno izgraditi načine pomaganja polaznicima u različitim fazama kroz CLIL tečaj - "dio" informacija u lako dostižne jedinice.

Budite svjesni kulture učionice

Vitalna komponenta CLIL-a je kultura. Postoji nekoliko pitanja koja biste si trebali postaviti. Prvo je, kako će moja lekcija doprinijeti promjeni kulture u učionici? Također je vrlo korisno tražiti prilike za podizanje svijesti o bilo kakvim kulturnim razlikama između vaših stupnjeva i jezika i sadržaja. U oblikovanju naših polaznika, također bismo trebali pokušati identificirati i iskoristiti veze s drugim predmetima koje polaznici možda proučavaju. U digitalnom CLIL-

u možemo se ponovno povezati i s tehnološkim okruženjima i mekim vještinama za razumijevanje kulturnih razlika u grupi.

Procjena

Odlučite se za daljnju procjenu s puno povratnih informacija (formativna procjena) i manje sumativnih testova. Sve lekcije trebaju imati ugrađene oblike procjene, ali u CLIL-u je to još važnije zbog svog obrazovnog pristupa s dvostrukim usmjerenim pristupom. U fazama planiranja CLIL lekcije moramo graditi u slučajevima koji će omogućiti i polaznicima i nama, nastavnicima, da znamo što je naučeno. Od iznimne je važnosti donošenje odluke o tome što će se ocijeniti kako bi se osiguralo da povratne informacije informiraju i potiču daljnje učenje.

Odraž

Završna faza uspješnog planiranja CLIL-a je ona promišljanja; to je ujedno i katalizator za učiniti stvari boljima. Svakako uključite mogućnost za razmišljanje u razne obrasce interakcije (skupine, parovi). Baš kao što smo uzeli vremena za preispitivanje naših nastavnih planova i odlučiti što bismo možda željeli dodati ili izbaciti; izgraditi na načine prikupljanja stavova učenika o vašim lekcijama.

Digitalni CLIL kontrolni popis

Kao i kod svake nove metode, možda neće uvijek biti lako planirati digitalnu CLIL lekciju učinkovito svaki put, pogotovo prvi put. Ali ako uspijete označiti barem 7 sljedećih pitanja, definitivno ste na pravom putu da napravite produktivno digitalno CLIL iskustvo za svoje polaznike.

- Jesu li jasno identificirani ciljevi učenja i pokazatelji ishoda moje lekcije?**
- Jesam li jasno rekao što je sadržajno obavezan i sadržajno kompatibilan jezik/vokabular u mojoj lekciji?**
- Jesam li uključio zapažanja ili bilješke o pitanjima ili referencama koje su mi potrebne za izgradnju skele?**
- Jesam li uzeo u obzir 4 C prilikom pripreme sadržaja lekcije?**
- Jesam li identificirao potencijalne poteškoće povezane sa sadržajem ili jezikom i mogućim rješenjima?**
- Jesam li uključio mogućnost za poticanje polaznika da koriste ciljani jezik?**
- Jesam li uključio podsjetnike ili bilješke o tome kako provjeriti jesu li moji polaznici uključeni?**
- Je li sadržaj moje lekcije diferenciran kako bi se omogućio uspjeh na različitim razinama?**
- Jesam li uzeo u obzir bilo kakve varijacije u kulturi učionice?**
- Jesam li uključio nekoliko prilika za procjenu uzajamnih povratnih informacija?**
- Jesam li uključio dobru kombinaciju rada u paru, grupnog rada ili individualnih aktivnosti ?**

Primjer strukture lekcije digitalnog CLIL-a

Ova sesija je fokusirana na "Digitalni marketing", i potiče sudionike da istraže različite pristupe i radne vještine. Sadržaj i elemente uzimamo kao primjere za strukturiranje lekcija digitalnog CLIL-a usmjerenog na digitalne vještine.

Ključni ishodi učenja

Do kraja lekcije sudionici će moći:

- Identificirati temeljna načela digitalnog marketinga
- Razmotriti širok raspon primjera aktivnosti koji se koriste u digitalnom marketingu
- identificirati ključne digitalne vještine i njihovu uporabu u digitalnom marketingu
- Razviti digitalne vještine
- Pružiti primjere strategija digitalnog marketinga

Ukupno vrijeme sesije: 2 sata

Vrijeme	Aktivnosti	Resursi	Digitalne vještine vježbane/usavršene
10 min	<p>Uvod u digitalni marketing Izradite Padlet s pitanjem - Zašto je digitalni marketing važan? - i podijeliti link. Zatim zatražite od sudionika da dodaju svoje misli u Padletu. Slijedite zadatak sažimanjem ovih pet ključnih točaka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osmišljen je kako bi pomogao ljudima da pronađu odgovore, rješenja ili proizvode koje oni žele 2. Pomaže malim tvrtkama da se natječu s velikim korporacijama 3. Dopire do ljudi isključivo putem uređaja povezanih s internetom 4. To je pristupačnije i učinkovitije za tvrtke od tradicionalnog marketinga 5. Prvenstveno se temelji na tražilicama i razumijevanjem korisnika na različito razumijevanje načina funkcioniranja tražilice 	<p style="text-align: center;">Padlet www.padlet.com</p>	<p>Polaznici će koristiti online alate za razmjenu ideja i mišljenja</p>

<p>20 min</p>	<p>Uvod u načela marketinga Dok je digitalni marketing vrlo različit od tradicionalnog marketinga, načelo ostaje isto: Želite uključiti demografske podatke svojih kupaca i potaknuti ih da kupuju od vas. Pitajte povratne informacije sudionike o njihovim željama: - Proizvodni ciklus - Klasifikacija proizvoda - Brendiranje - Pakiranje</p>	<p>The power of video (Flipgrid/Zoom/Moovly)</p>	<p>Polaznici će razmotriti koncepti digitalnog marketinga. Kao aktivnost praćenja, polaznici mogu pitati za stvaranje kratkog videozapisa o jednom od koncepta</p>
<p>15 min</p>	<p>Kviz digitalnog marketinga Podijelite link na Google kviz obrazac i objasnite da kviz ne mora nužno imati ispravne ili pogrešne odgovore na svako pitanje, ali će ih potaknuti ih razmotre što je za njih učinkovit digitalni marketing. Kada završe, prikazite sažetak odgovora na zaslону i pitajte sudionike kako bi ispravili neke od odgovora. Ako netko ima drugačiji odgovor od većine, zamolite ih da objasne svoja razmišljanja. Objasnite da mjere digitalnog marketinga ovise o kontekstu i cilju. Učinkovita aktivnost može biti ona koja se bolje prilagođava svrsi.</p>	<p>Google Forms https://docs.google.com/forms/</p>	<p>Polaznicima će se predstaviti alat koji se može koristiti za prikupljanje i analizu podataka u stvarnom vremenu</p>
<p>60 min</p>	<p>Strategije digitalnog marketinga Ideje koji čine digitalni marketing jedinstvenim su strategije. Izradite kolaborativni radni prostor u Trello, Wrike, Google Doc itd. Postoji iznenađujući broj strategija koje idu u digitalni marketing. Možemo razbiti digitalni marketing u četiri glavne strategije: - Optimizacija tražilice - Content Marketing - Marketing na društvenim mrežama - E-mail marketing Objasnite što su i zatražite povratne informacije o 4 strategije. Podijelite sudionike u 4 grupe i dodijelite po jednu strategiju svakoj skupini.</p>	<p>suradnički alati (Trello/ Wrike/Google Doc)</p>	<p>Plaznici će se upoznati s digitalnim alatima i vježbati će korištenje različitih zadataka na Trellu, Wrike, Google dokumentima</p>

	Zamolite sudionike da rasprave o tome kako bi mogli implementirati strategiju dodijeljenu skupini. Zatražite od svake skupine da pridonese rezultatima.		
15 min	<p>Usporedite digitalni marketing s tradicionalnim marketingom</p> <p>Usporedba digitalnog marketinga i tradicionalnog marketinga ključna je za uspostavljanje razumijevanja za oboje.</p> <p>Ukratko, to podrazumijeva usporedbu Google pretraživanja s komercijalnom televizijom.</p> <p>Ostale usporedbe mogu uključivati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Digitalni marketing dovodi ljude u tvrtku; tradicionalni marketing čini da tvrtka doprije do ljudi. 2. Općenito, digitalni marketing ima mnogo veći ROI od tradicionalnog marketinga. 3. Digitalni marketing odvija se putem interneta; Tradicionalni marketing se odvija preko televizora, radija itd. 4. Digitalni marketing ima za cilj pomoći nekome da riješi problem; Tradicionalni marketing ometa nečiji svakodnevni život. 5. Digitalni marketing je zanimljiv jer sam po sebi odgovara na pitanje; 6. Tradicionalni marketing nije izazovan jer rekida nečije svakodnevne aktivnosti. <p>Postoji više razlika od ovih; zatražite povratne informacije ili prijedloge za druge usporedbe.</p>	Suradnički alati (Trello/Wrike/Google)	Polaznici će konsolidirati svoje razumijevanje i razviti alternativne strategije i dijeljenja s ostatkom grupe pomoću internetskog alata.

Digitalni CLIL alat

U ovom odjeljku predlaže se da se mnogi digitalni i jezični alati koriste u podučavanju i učenju CLIL-a za odrasle. Odabir uključuje različite vrste alata i nastoji pokriti sve moguće potrebe koje nastavnici mogu imati kako bi postigli najbolje rezultate učenja za svoje polaznike. Alati se preporučuju za web Facilitated, Blended ili Online tečajeve; omogućuju nastavnicima stvaranje visokokvalitetnog sadržaja, izgradnju smislenih materijala i osiguravaju više zabave u grupi. Korištenje digitalnih alata u grupii donosi dodatnu vrijednost procesu učenja povećavajući želju za učenjem, nudeći osobni razvoj, potičući vršnjačko učenje, kao i dajući slobodu učenja u skladu s tempom, vremenom i osobnim iskustvom polaznika.

Svakom je alatu dodijeljena ocjena o "jednostavnosti uporabe"; gdje je ljestvica 1 = vrlo intuitivna, 2 = lako, 3 = vrlo lako, 4 = srednja i 5 = napredna razina.

OSNOVNI ALATI		QR VEZA	JEDNOSTAVNOST KORIŠTENJA
	Generator QR koda - qr-code-generator.com - BESPLATNO - Online alat za izradu QR kodova koji se mogu koristiti za povezivanje na određene web stranice, izvore ili čak stvorite potragu / kviz. Nema više tipkanja u dugim, kompliciranim URL-ovima.		1
	Gmail - gmail.com - BESPLATNO - Mnogi od nas, a i naši studenti već imaju Gmail račun. U paketu s računom e-pošte nalazi se GSuite - program za obradu teksta, proračunska tablica, prezentacije, kao i mnogo prostora za pohranu u oblaku.		1
	Mindmup (1998.) - mindmup.com - BESPLATNI I PRETPLATNIČKI PLANOVI - Aplikacija za individualno vođenje bilješki, zajedničko planiranje, timski rad i učionice. Izradite karte koje se mogu lako pretvoriti u pdf, ppt, obrise itd., objavljene i podjeljene na mreži, spremljene na GoogleDrive i njima se upravlja pomoću Google aplikacija. I još mnogo toga: pisanje strukture, izrada storyboarda, planiranje i upravljanje projektima itd. Ostali slični alati: popplet.com , xmind.net		2

ALATI ZA TRENUTNE POVROTNE INFORMACIJE I IGRE		QR VEZA	JEDNOSTAVNOST KORIŠTENJA
	Sokrativa - socrative.com - BESPLATNO - Najbolji alat za uključivanje polaznika kao učenje događa se s izborom vrste aktivnosti. Pokrenete kviz, primite izlazne ulaznice ili postavite kratko pitanje za trenutne povratne informacije polaznika tijekom frontalne lekcije! Iz kvizova na anketama, možete stvoriti bilo koju vrstu aktivnosti odgovara vašim potrebama.		2
 Mentimeter	Mentimeter (1998.) - mentimeter.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - Aplikacija omogućuje korisnicima dijeljenje znanja i povratnih informacija u stvarnom vremenu na mobilnim uređajima s prezentacijama, anketama ili brainstorming sesijama u razredima, sastancima, okupljanjima, konferencijama i drugim grupnim aktivnostima.		2
	Polleverywhere (anketaeverywhere) - polleverywhere.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - Još jedna aplikacija za energiziranje online sastanaka i predavanja dodavanjem uživo aktivnosti odaziva publike, gledanje angažmana i razumijevanja trenutnim hvatanjem snažnih povratnih informacija tijekom virtualnih sastanaka, predavanja, događaja itd.		2

Prezentacije		QR VEZA	JEDNOSTAVNOST KORIŠTENJA
	Canva (1998) - canva.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - popularna platforma za grafički dizajn za izradu grafike, prezentacija, plakata, dokumenata i drugih vizualnih sadržaja na društvenim mrežama. Vrlo profesionalni rezultati uz minimalni napor.		3
	Prezi - (1998.) prezi.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - Prezentacijski alat različit od klasičnog programi za izradu slajdova kao što su Powerpoint. Prezi koristi jedno veliko platno koje vam omogućuje pomicanje i zumiranje različitih djelova i naglašavanje tamo predstavljenih ideja. Koristite tipke strelica za navigaciju naprijed-natrag u		4

	Prezi. Također možete kliknuti i povući gdje god želite ići, kao i zumiranje i smanjivanje.		
	Genially - genial.ly - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - Riječ je o vrlo složenoj platformi koja oživljava sadržaj! Edukatorima omogućuje stvaranje interaktivnih sadržaja kao što su slike, infografike, prezentacije, mikrosite, katalozi, karte itd.		4

PLATFORME ZA SURADNJU	QR VEZA	JEDNOSTAVNOST KORIŠTENJA
 <p>Edmodo , Edmodo - new.edmodo.com - BESPLATNO - Obrazovna platforma strukturirana poput društvenih medija. Siguran prostor u kojem nastavnici mogu stvarati i upravljati različitim radnim skupinama u određenom predmetu ili temi studija. Polaznici se mogu pridružiti grupama stvorenim na platformi i raditi online ili offline. Neke od prednosti platforme su sljedeće: gamifikacija, kibernetička sigurnost, interakcija, mjerenje napretka, personalizacija, kompatibilnost s najpopularnijim operativnim sustavima.</p>		2
 <p>Kialo-Edu - kialo-edu.com - FREE - suradnička platforma za održavanje rasprava u učionici, procjenu učenja, razmjenu znanja. Kialo-Edu je savršena platforma za razvijanje rasprava i debata te ih vizualizirati kao interaktivna stabla prednosti i mana. Stvoriti timove za nastavu i poboljšati suradničko učenje.</p>		2
 <p>Veslo - padlet.com - BESPLATNI ili PRETPLATNIČKI PLANOVI - online platforma s jednostavnim i intuitivnim sučeljem za pohranu i dijeljenje multimedijskog sadržaja. Izradite na digitalnom zidu: osobnu ili suradničku ploču na kojoj možete umetnuti slike, veze, dokumente, videozapise, audiozapise, prezentacije ... idealan alat za izradu e-portfelja, kreativnih zbirki, reklama, didaktičkih kutaka, virtualnih knjižnica, galerija, videoteka, glosara itd.</p>		3
 <p>Storyjumper (priča) - storyjumper.com - BESPLATNO ILI CIJENE ZA ISPIS ILI OBJAVU - web stranica za stvaranje i objavljivanje ilustriranih priča. Omogućuje nastavnicima stvaranje sigurne virtualne učionice za polaznike svih uzrasta, planove lekcija, čitanje i slušanje knjiga, stvaranje knjiga. Polaznici mogu raditi na knjizi, na video chatovima ili na dijeljenju i traženju povratnih informacija pojedinačno ili unutar grupe .</p>		3

DOŽIVLJAJ VIDEOZAPISA I ZVUKA		QR VEZA	JEDNOSTAVNOST KORIŠTENJA
	<p>Flipgrid (1998.) - flipgrid.com - BESPLATNO - Ova aplikacija omogućuje polaznicima sudjelovanje u jednostavnom iskustvu video rasprave. Pomaže polaznicima da izvode aktivnosti kroz kratki video format i izražavaju svoju kreativnost dodavanjem naljepnica i oznaka. Vrlo jednostavan i intuitivan za korištenje, kompatibilan je s drugim platformama za e-učenje kao što su Microsoft Teams, Google Classroom, Remind itd.</p>		3
	<p>Moovly - (Moovly) - moovly.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - Online alat koji pomaže u stvaranju edukativnih videozapisa: bilo za studente, fakultete ili druge stručnjake u obrazovanju, moćan je alat za samostalno stvaranje obrazovnih video sadržaja.</p>		3
	<p>Edpuzzle - (1998.) edpuzzle.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - Nastavni alat u kojem je moguće postaviti interaktivni sadržaj u već postojeće videozapise iz raznih izvora ili u samostalne videozapise. Omogućuje nastavnicima i polaznicima stvaranje interaktivnih internetskih videozapisa ugradnjom pitanja otvorenog ili višestrukog izbora, audio bilješki, audio zapisa ili komentara na videozapis.</p>		3
	<p>Audacityteam - audacityteam.org - BESPLATNO - Besplatni softverski program za proizvodnju vlastitih podcasta snimanjem i uređivanjem audio materijala. Riječ je o audio softveru otvorenog koda kompatibilnom sa sustavom Windows i Mac.</p>		3

	Igre	QR VEZA	JEDNOSTAVNOST KORIŠTENJA
	Hobist križaljke - crosswordhobbyist.com - BESPLATNO - Jednostavan generator križaljki.		1
	Educaplay (Educaplay) - educaplay.com - BESPLATNO - Kompletan alat za gamifikaciju za stvaranje (ili pronalaženje) vlastitih igara: ABC igre, križaljke, igre dijaloga, popunjavanje praznina, memorija, kvizovi, video kvizovi, scrabbles itd.		1
	Činjenično - playfactile.com - BESPLATNO - Besplatna platforma za učenje za stvaranje zanimljivih kvizova u stilu opasnosti za udaljenu ili osobno učionicu.		1
	Kahoot (1998.) - kahoot.com - BESPLATNI ILI PRETPLATNIČKI PLANOVI - platforma za učenje temeljena na igri koju možete koristiti na online ili licem u lice. Nastavnici mogu stvoriti kvizove ili druge vrste "kahoots" o bilo kojoj temi. Kahoot se može igrati pojedinačno ili u grupama.		2

Postavljanje ciljeva digitalnog CLIL-a

PAMETNI ciljevi

Prije postavljanja digitalnih ciljeva CLIL-a važno je definirati cilj i njegovu svrhu općenito. Jednostavno rečeno - cilj učenja opisuje što bi polaznici trebali znati ili biti u mogućnosti učiniti nakon što završe lekciju / radionicu (što prije nisu mogli učiniti). U mnogim slučajevima postoji niz ciljeva učenja umjesto samo jednog. Nakon što pripremite svoje ciljeve, možete ih koristiti kao smjernice za stvaranje nastavnih/radioničkih sadržaja, aktivnosti i zadataka, kao i za određivanje metoda procjene.

SMART model često se koristi za postavljanje ciljeva u različitim kontekstima, planiranje lekcija nije iznimka. Dakle, jedan od načina određivanja ciljeva učenja za vašu lekciju / radionicu može biti korištenje SMART pristupa:

- **Specific** - Cilj učenja treba biti dobro definiran i jasan. Treba točno naći što će se postići.
- **Measurable** - Cilj učenja trebao bi pružiti referentnu vrijednost ili cilj kako bi nastavnik ili ustanova mogli odrediti kada je cilj postignut, za koliko je premašen ili za koliko je pao.
- **Attainable** - Može li se cilj ostvariti u predloženom vremenskom okviru s raspoloživim resursima i potporom? Imaju li polaznici prethodno znanje potrebno za ostvarenje cilja?
- **Relevant** - Bavi li se ciljem cjelokupni programski cilj?? Hoće li cilj utjecati na cilj?
- **Time-Bound** - Cilj učenja trebao bi uključivati određeni datum (ili točku u lekciji / radionici) po kojem će biti dovršen.

Da biste pomogli svojim smart ciljevima učenja da komuniciraju ono što namjeravate, provjerite možete li odgovoriti na "Da" na svako od sljedećih pitanja:

- Je li vaš glavni cilj naveden?
- Jeste li opisali koliko dobro polaznik mora nastupiti da bi se smatrao prihvatljivim?
- Je li ponašanje indikatora najjednostavnije i najizravnije koje se možete sjetiti?
- Je li vaš materijal relevantan za temu obuke?
- Jesu li vaši očekivani rezultati ostvarivi u vremenu koje ste izdvojili za sesiju?

Korištenje SMART metode omogućuje vam da provjerite vlastiti rad kada stvarate ciljeve. To vas drži usredotočenim na izgradnju korisnog i ostvarivog cilja i djeluje kao brz i jednostavan "kontrolni popis".

Primjer SMART cilja:

Na kraju lekcije, nakon čitanja iz "Caterpillar to Butterfly", polaznici će moći nacrtati dijagram životnog ciklusa leptira pomoću grafičkog sučelja.

Digitalna CLIL metoda integrira i CLIL pristup, koji koristi drugi jezik za prenošenje nelingvističkih disciplina, uz korištenje IKT-a, poboljšavajući digitalnu dimenziju u nastavnom procesu. Stoga, kada je riječ o postavljanju ciljeva digitalnog CLIL-a, važno je razumjeti da postoje 3 različite vrste ciljeva učenja:

- 1. Ciljevi sadržaja (predmeta)**
Napredak u znanju, vještinama i razumijevanju vezanim uz određeni predmet lekcije.
- 2. Jezični ciljevi**
Poboljšanje ukupne jezične kompetencije. Treba uključiti prilike za korištenje sve četiri jezične vještine (slušanje, govor, čitanje i pisanje).
- 3. Ciljevi digitalnih vještina**
Stjecanje ili poboljšanje digitalnih vještina kroz aktivnosti i zadatke.

Primjer: Ciljevi učenja lekcije "Planeti".

Na kraju lekcije polaznici će moći:

Sadržaj

- *Da navedemo glavne elemente Sunčevog sustava*
- *Urediti planete ispravnim redoslijedom od Sunca*
- *Objasniti glavne razlike između planeta*

Jezik

- Koristiti srodni jezik i proširiti svoj vokabular (meteor, asteroid, komet, patuljak itd.)
- Revidirati redne brojeve (od 1 do 8)
- Za korištenje superlativa: (najveći, najbliži, najhladniji, najtopliji, najmanji) u opisivanju planeta

Digitalne vještine

- Za online istraživanje
- Za pripremu prezentacije

Upoznavanje polaznika s ciljevima učenja

Polaznicima na početku predavanja uvijek trebamo predstaviti ciljeve postavljene za nastavu/radionicu. To će pomoći polaznicima da shvate zašto im je ova lekcija ili radionica relevantna i važna, što mogu očekivati i na kojoj razini izvedbe trebaju raditi, kao i pomoći im da postanu motiviraniji za aktivno sudjelovanje u procesu učenja. Ako je lekcija / radionica podijeljena u nekoliko etapa, možete pregledati koje su ciljeve učenici postigli nakon završetka svake etape kako bi ih motivirali i angažirali.

Sadržaj ili jezik?

Iako se na početku CLIL vrlo često smatrao metodom za podučavanje jezika, na CLIL bismo trebali gledati kao na dvostruku metodologiju, gdje i ključni sadržaji (jezični i predmetni sadržaji) rade zajedno u skladu. Međutim, takozvani "europski" CLIL navodi da bi prioritetni fokus trebao biti više na sadržaju predmeta, gdje je jezik koji se koristi namijenjen kao ključan za daljnji razvoj jezičnih vještina.

Ne postoji formula "jedna veličina odgovara svima" kada je riječ o omjeru između sadržaja predmeta i učenja jezika u CLIL-u. Omjer uvelike ovisi o vrsti naučenog predmeta, kognitivnim zahtjevima, postojećim jezičnim vještinama itd.

Povezivanje ciljeva učenja lekcije s procjenom

Ključno je uzeti u obzir ciljeve učenja pri razmatranju alata za procjenu. To možemo učiniti jednostavnim pitanjem koje će vrste zadataka (alati za procjenu) otkriti jesu li polaznici postigli ciljeve učenja koje sam identificirao?

Za procjenu lekcije/radionice trebali bismo koristiti i formalne i neformalne metode ocjenjivanja koje su u skladu s ciljevima, ali i pružiti jasne povratne informacije polaznicima kako bismo im omogućili da prepoznaju svoja ograničenja i poboljšaju ih u budućnosti. Važno je zapamtiti da se ciljevi učenja koriste kao rezultati u procesu procjene, a ne samo "testnih pitanja". Ciljevi učenja diktirat će što treba procijeniti i predložiti moguće metode procjene.

Primjer: "Organizirati planete ispravnim redoslijedom od Sunca".

Glagol "Organizirati" spada u znanje i razine razumijevanja Bloomove taksonomije. Stoga bi alat za procjenu trebao dati polaznicima da pokažu da znaju imena planeta i da ih mogu pravilno organizirati.

Stoga bi se mogli razmotriti sljedeći primjeri ocjenjivanja: popunjavanje praznina, označivanje ili pitanja s višestrukim izborom odgovora; izrada plakata; tražeci od polaznika da verbalno recitiraju red itd.

Vrednovanje digitalnog CLIL-a

Vrednovanje i ocjenjivanje ključni su za proces učenja i jedna od ključnih kompetencija nastavnika. U CLIL-u, evaluacija i procjena trebali bi prevladati tradicionalnu nastavnu opsesiju otkrivanjem pogrešaka i ispravnosti.

Mnogo je važnije da nastavnici CLIL-a polaznicima daju redovite povratne informacije i daju im do znanja:

- što se od njih očekuje,
- što mogu postići,
- gdje se nalaze i
- što mogu učiniti kako bi unaprijedili svoje kompetencije.

Ključni pojmovi

Procjena proces koji razmatra cjelokupni program osposobljavanja, a ne samo ono što su pojedini učenici naučili. Vrednovanje se može usredotočiti na različite aspekte poučavanja i učenja – kao što su udžbenici i nastavni materijali, postignuća polaznika i cijeli programi osposobljavanja. Obično se radi na:

- pokazivanju da učenici uče prema standardima koji se od njih očekuju i/ili da program nastave funkcionira onako kako bi trebao
- donošenju odluke o plasmanu/napredovanju o statusu polaznika u programu ili tečaju
- vođenju nastave i svakodnevnom poboljšavanju učenja polaznika (npr. provjeriti jesu li nastavni materijali i metode i dalje prikladni i učinkoviti u postizanju nastavnih ciljeva)

Procjena je li svaka aktivnost koja se koristi za prikupljanje informacija o sposobnosti ili postignuću polaznika.

	Formativna procjena	Sumativna procjena
Kada	Tijekom aktivnosti učenja	Na kraju aktivnosti učenja
Cilj	Za poboljšanje učenja	Donijeti odluku
Povratne informacije	Povratak materijalu	Konačna presuda
Referentni okvir	Uvijek kriterij	Ponekad normativno, ponekad kriterij
Motivacija	Intrinzična	Ekstrinzični
Učenje	Procjena za učenje	Procjena učenja
Objekt	Procjena postupka	Procjena proizvoda

Izvor: CEFIRE Specifični plurilingvalizam (2019))

Tko procjenjuje?

- Procjena nastavnika – koju provode nastavnici ili vanjski agent (ispit)
- Samoprocjena – polaznici prate vlastiti napredak
- Peer-assessment – polaznici imaju dvostruku ulogu, budući da su i ocijenjeni i ocjenjivači

Koji se referentni okvir koristi?

- Procjena s referentnim kriterijima – svi polaznici ocjenjuju se prema istim kriterijima
- Norm-referencena procjena – svaki polaznik uspoređuje se s ostalima

Kada ćemo procijeniti?

- Dijagnostika (poznata i kao početna, mjesto ili predprocjena) – koja se koristi za provjeru trenutačne razine kompetencija polaznika i karakteristika učenja
- Formativna – svaka aktivnost ocjenjivanja koju nastavnici provode tijekom procesa učenja s ciljem učinkovitijeg korištenja rezultata za poboljšanje poučavanja i zadovoljavanje budućih potreba polaznika
- Sumativ – procjena na kraju tečaja ili semestra za provjeru razine kompetencija polaznika u odnosu na ishode učenja (ocjene na školskim izvješćima ili rezultati vanjskih ispita)

Povratne informacije sastoji se od 2 dijela:

- **procjena** – informiranje polaznika o tome koliko su dobro ili loše ostvarili rezultate u odnosu na postavljene kriterije
- **Ispravak** – pružanje specifičnih informacija o dijelovima uspješnosti polaznika – objašnjavanjem, predlaganjem (boljih) alternativa ili poticanjem polaznika da predloži područja poboljšanja

Aktivnosti ocjenjivanja u učionici

Nastavnici koriste različite tehnike ocjenjivanja kako bi pratili napredak polaznika prema specifičnim ishodima učenja.

- Testovi – najčešći način prikupljanja informacija za procjenu. Oni mogu varirati u vrsti i obliku, u rasponu od pravopisnog testa na temelju domaće zadaće, do testa na kraju tečaja koji se koristi za procjenu akademskog napretka.
- Ocjena nastavnika – nastavnik daje subjektivnu procjenu uspješnosti polaznika, na temelju praćenja njihovih razrednih aktivnosti ili ispitivanja u razredu.
- Portfolio – polaznik prikuplja zbirku zadataka i projekata dovršenih tijekom duljeg razdoblja u datoteku. Portfelj može sadržavati projekte, dokumente, karte, tablice, eksperimente, intervjuje, snimke, životopise, ankete, upitnike, dijaprojekte i mnoge druge vrste informacija.
- Pokažite i recite - nakon što se upoznaju s novim sadržajima, polaznici ga mogu analizirati i sintetizirati - učiniti ga svojim u obliku mikro-lekcije, slideshow ili videozapisa koji nastavnik može procijeniti.
- Učenje temeljeno na projektima – polaznicima se pružaju izazovni problemi u stvarnom svijetu koje moraju riješiti. Projekt može trajati nekoliko lekcija, semestar ili cijelu godinu.
- Igre – mogu biti natjecateljske, ali ipak stvoriti pozitivnu atmosferu u grupi. Dobro za predstavljanje i pregled gramatičkih i vokabularnih točaka.

Da bi testovi i alternativni oblici procjene bili korisni za ocjenjivanje u učionici, trebali bi biti:

- Izravno povezani s nastavnim ciljevima i ishodima
- pravedni – vezano uz obuhvaćeni posao, polaznici mogu očekivati da će dobro raditi ako su obavili odgovarajući tečaj
- kontinuirani i različitog tipa i oblika kako bi se osiguralo provjeravanje cijelog niza ishoda i provjeravanje na različite načine

Što procjenjujemo?

Prilikom procjene CLIL-a moramo uzeti u obzir ravnotežu između sadržaja i jezika. Što procjenjujemo: sadržaj, jezik ili oboje?

Odgovor ovisi o nekoliko čimbenika:

- CLIL model
- ako je nastavnik osposobljen za rješavanje jezičnih aspekata
- predmeti koji se podučavaju

U **tvrdom CLIL** (usmjerenom na sadržaj) i onim predmetima koji zahtijevaju manje jezične produkcije, naglasak bi trebao biti na sadržaju, a jezik bi trebalo ocijeniti kao sastavni dio unutar znanja o sadržaju.

U **mekanom CLIL** (usmjerenom na jezik) i predmetima koji zahtijevaju više jezične produkcije, jezik treba tretirati kao zasebnu komponentu.

U CLIL-u bi nastavnici trebali izraditi jezik potreban za kompetentno izvođenje vidljivosti sadržaja:

- jezik bi trebao biti povezan s postizanjem ciljeva učenja temeljenih na sadržaju
- jezične ciljeve treba izraziti primjenom CEFR standarda i prilagoditi razinama stručnosti polaznika kako bi se utvrdila željena razina jezične kompetencije
- jezične ciljeve treba redovito pokazivati polaznicima

Alati za digitalnu procjenu

Ovdje je izbor nekih digitalnih alata koji se mogu koristiti za procjenu i evaluaciju:

Google obrasci	Omogućuje nastavnicima stvaranje anketa ili ocijenjenih kvizova. Automatski stvara sažetak i analizu odgovora. Nastavnici mogu koristiti i zatvorena i otvorena pitanja.
Kviz	Alat za izradu online flashcards. Taj skup kartica se može ispisati, proučiti na mreži (ako nastavnik dijeli set s polaznicima) ili koristiti za provođenje različitih kvizova koje Quizlet automatski generira (Test, Match, Gravity, Live).
Kviz	Alat za izradu testova sa zatvorenim pitanjima. Omogućuje nastavnicima da kreiraju vlastite testove, koriste testove koje su izradili drugi nastavnici ili integriraju specifična pitanja iz već postojećih testova u vlastita. Ima detaljan pregled uspješnosti polaznika – pojedinačno i kao grupa.
Edpuzzle (Edpuzzle)	Nastavnici mogu stvarati interaktivne videozapise – omogućuje im pretraživanje videozapisa na YouTubeu, obrezivanje i umetanje otvorenih i zatvorenih pitanja bilo gdje u videozapisu. Interaktivni videozapis može se igrati u učionici (Idi uživo! opcija) ili može biti dodijeljen za domaću zadaću.
Blizupoda	Nastavnici mogu stvarati interaktivne prezentacije – nastavnici mogu učitati već postojeću PowerPoint prezentaciju ili slike te ubaciti pitanja, ankete i aktivnosti (crtanje, pridruživanje, memorija) između slajdova. Prezentacija može biti u tempu nastavnika (nastavnik kontrolira tempo) ili u tempu polaznika (obično dodijeljena za domaću zadaću).

Praktični primjeri digitalnog CLIL-a

Vođenje - Model Digital CLIL nastavnog plana

Ovaj modul potiče sudionike da istraže koncept vodstva, njegove različite stilove i važnost timskog rada kada su lideri. Također potiče sudionike da budu uključiviji prema drugima prilikom pokazivanja vještina vodstva.

Ključni ishodi učenja

Do kraja lekcije sudionici će moći:

- Identificirati temeljne kvalitete vodstva
- Dati širok raspon primjera vodstva i prepoznajte da svatko može biti vođa
- Shvatiti važnost timskog rada kao dijela lidera
- Prepoznati vještine i njihovu uporabu u drugim područjima (zapošljivost)
- Razumjeti kako uključiti inkluzivnost u vodstvo, osiguravajući da se svi članovi tima osjećaju podržano i cijenjeno
- Razvoj digitalnih vještina

Ukupno vrijeme sesije: 2 sata

Vrijeme	Aktivnosti	Resursi	Digitalne vještine uvježbano/stečeno
10 min	<p>Uvod u vodstvo Povlačenje u različitim smjerovima</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podijelite razred u skupine od pet, s flomasterom, četiri žice i komadom papira. Zatražite od sudionika da vežu četiri žice za olovku s otprilike jednakim duljinama 2. Recite grupi da rasprave i dogovore riječ za koju misle da predstavlja vodstvo. 3. Nakon što se dogovore, tim mora raditi zajedno kako bi manevrirao olovkom kako bi napisao riječ; peta osoba koja ne drži niz je imenovani vođa 	<ul style="list-style-type: none"> • Flomasteri • Niz • A4 papir 	Nije primjenjivo

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Pitajte skupinu da raspravi što im je bilo izazovno u vježbanju i zašto, pitajte ih je li vođa pomogao i što bi moglo biti teže bez njih 5. Objasnite da aktivnost naglašava poteškoće kada ljudi vuku u različitim smjerovima prema istom cilju, ali da imati vođu olakšava ljudima učinkovitiji rad kao tim. 		
--	--	--	--

15 min	Voditeljski kviz <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokažite kratki Google kviz obrazaca i objasniti da kviz nema nužno ispravne ili pogrešne odgovore na svako pitanje, ali će ih potaknuti da razmotre ono za što vjeruju da čini dobrog vođu 2. Kada se dovrši, prikazite sažetak odgovora na zaslonu i zatražite od sudionika da opravdaju neke od odgovora 3. Ako je netko imao drugačiji odgovor na većinu, zamolite ih da objasne svoje razmišljanje 4. Objasnite da stil vođenja i postupci ovise o kontekstu u kojem se vođa nalazi i različita ponašanja mogu pokazati dobro vodstvo u različitim situacijama 	https://forms.gle/aXAAZY6AcRQZjUfUA	Google obrazac (kviz) - polaznici će se upoznati s kolektivnom upotrebom Google obrazaca za prikupljanje grupnih ideja, mišljenja ili povratnih informacija
---------------	--	---	---

15 min	Test osobnosti <ol style="list-style-type: none"> 1. Zatražite od sudionika da riješe test osobnosti 2. Zamolite sudionike da nagađaju o tipu osobnosti svakog od svojih kolega. 	https://www.16personalities.com/free-personality-test	- polaznici će se upoznati s upotrebom internetskih upitnika
	Što čini dobrog vođu? <ol style="list-style-type: none"> 1. Pitajte sudionike koji mi pada na pamet kada pomisli na vođu. Potaknite ih da odaberu dva modela lidera, jednog pasivnog i jednog aktivnog i, koje smatraju uzorima i traže od njih da uvede kvalitete koje ih čine dobrim vođama Mentimeter slajd 1 2. Pokažite im Prezentacijski slajd 2 nekih ljudi koji su identificirani kao vođe – slažu li se da su ti ljudi vođe? 	Prezentacijski slajd 2 Mentimeter slajd 1 https://www.mentimeter.com/s/fc4012a63a06f26b4fbccfb528befe66/8e51651e0504/e-dit?	- polaznici će koristiti vlastite telefone, tablete ili prijenosna računala - polaznici će podijeliti svoje odgovore i mišljenja

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Podijelite ovu definiciju vodstva: 'Vodstvo se radi o podršci, poticanju i motiviranju drugih da ostvare zajednički cilj', i pitajte koliko se slažu ili ne slažu s tim. Mentimeter slajd 2 4. Objasnite sudionicima da su vještine vođenja prenosive u svim aspektima života, uključujući školu, fakultet i rad 5. Biti vođa znači biti proaktivan, biti dobar komunikator, držati projekt na pravom putu i još mnogo toga – sve osobine koje će ih u budućnosti učiniti zapošljivijima 6. Podsjetite sudionike da su naša djelovanja prema drugima u središtu dobrog vodstva. 7. Sada ih zamolite da razmotre zašto je važno da vođa na radnom mjestu pokaže slično uključivo ponašanje; na primjer, stvaranje okruženja u kojem se drugi osjećaju sposobnima doprinijeti u potpunosti i najbolje što mogu. 	<p>Mentimeter slajd 2 https://www.mentimeter.com/s/fc4012a63a06f26b4fbccfb528befe66/8e51651e0504/e dit?</p>	<p>s grupom koja se koristi Mentimeter (1998.)</p>
<p>35 min</p>	<p>Grupni zadatak - organiziran u Trello</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokazati Prezentacijski slajd 3. Objasnite da ova aktivnost uključuje njihov rad u timu za planiranje događaja, izazov timskog rada, ali svrha aktivnosti nije razmišljati o načinima održavanja događaja, već o tome kako će se organizirati i pripremiti uoči događaja. 2. Podijelite razred u skupine od pet i podijelite kartice svakom članu s nazivom radnog mjesta i kratkim opisom uloge (Materijal 1) 3. Zamolite sudionike da nabroje vještine za koje misle da će njihove uloge zahtijevati 4. Svaki član trebao bi imati položaj, a unutar svoje skupine raspravljati o tome koje su njihove odgovornosti i koje bi korake trebali poduzeti kako bi uspjeli 5. Zatražite od svakog tima da planira kako će pokrenuti ovaj događaj (mogli bi koristiti planer ideje poduzeća kako bi pomogli u strukturiranju svog plana ako vrijeme dopušta) 	<p>Prezentacijski slajd 3 Materijal 1 - Uloge u poslu</p>	<p>Organizirajte njihove zadatke u Trello (www.trello.com)</p> <p>Odličan način da se organiziraju zadaci učenika i koraci koje moraju ispuniti je da ih zamolite da rade u malim skupinama i organiziraju svoje radne faze u Trello, što je alat za upravljanje projektima / uredima. Ovo je odličan način da se</p>

	<p>Odras Postavite timovima sljedeća pitanja za povratne informacije pred ostatkom grupe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na temelju prednosti grupe, je li proces dodjele zadataka bio pravedan i opravdan? 2. Biste li ubuduće drugačije raspoređujali zadatke? 3. Je li voditelj projekta bio jedina osoba koja je preuzeti vodstvo? 4. Kako je tim međusobno komunicirao? 5. Je li bilo vještina koje bi bile korisne svim članovima? 6. Koji je član tima preuzeo vodstvo u sljedećem? <ul style="list-style-type: none"> • Zbližavanje tima pod jednom idejom tako da je većina ljudi rado završila zadatak • Biti prilagodljiv i motivirati tim, ovisno o situaciji • Korištenje strategija za pregovaranje o razlikama među članovima tima • Smišljanje kreativnih rješenja • Pazeći da su svi bili jasni o svojim ulogama • Prepoznavanje snaga suigrača i osigurati da se uloge podudaraju s njima kako bi se postigli timski ciljevi • Održavanje stvari na pravom putu i utvrđivanje ključnih ciljeva • Osiguravanje da su svi članovi tima dobili jasnu ulogu; pomaganje svim članovima tima da se osjećaju uključeni, cijenjeni i podržani 7. Potaknite ih da vide da svi članovi tima mogu voditi u svom području čak i ako nisu imenovani voditelj projekta 		<p>složeni zadatak razlomi na komade korak po korak i prati razinu i vremenski okvir njegova završetka.</p> <p>Polaznik / trener/ica pokazuje polaznicima predložak za upravljanje zadacima, na temelju kojih će zatim stvoriti vlastite predloške:</p> <p>https://trello.com/b/n8MAowtt/project-management</p>
25 min	<p>Koji je tvoj stil vođenja?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zatražite od sudionika da pojedinačno dovrše upitnik vodstva kako bi identificirali svoj stil vođenja (Materijal 2). Objasnite da postoji mnogo stilova, ali ovaj model se usredotočuje na četiri zajednička pristupa vodstvu 	<p>Materijal 2 Prezentacijski slajd 4 Prezentacijski slajd 5</p>	

2. Objasnite da vam poznavanje vašeg stila može pomoći da postanete bolji vođa u školi, zajednici ili na poslu; posebno jer vam pomaže razumjeti kako donosite odluke i kako možete prilagoditi svoj stil najboljoj suradnji s drugima
3. Ovisno o kombinaciji brojeva, sudionici će pronaći svoj stil u jednoj kategoriji više od druge - koristite tablicu rezultata na [Prezentacijski slajd 4](#) kako bi im pomogli identificirati svoj stil
4. Objasnite da postoji preklapanje sa stilovima i pojedinci se vjerojatno neće u potpunosti uklopiti u jedan stil. Vaš stil vođenja može se promijeniti kako bi odgovarao scenariju u kojem se nalaze
5. Objasnite da je, bez obzira na njihov stil vođenja, uvijek važno pokazati uključivo ponašanje i osigurati da se svi članovi tima koji vodite osjećaju podržano i cijenjeno. Objasnite da je to ključan dio dobrog lidera u svakoj situaciji, ali da je na radnom mjestu od vitalnog značaja za moral i izvedbu tima
6. Nakon što sudionici imaju svoje rezultate, potaknite ih da rasprave o prednostima i manama svog stila vođenja
7. Mogu li se sjetiti nečega što bi mogli pokušati učiniti više ili manje kako bi njihov pristup bio učinkovitiji?
8. Nakon što su razmotrili svoj stil vođenja, predstavite različite radne scenarije razredu na [Prezentacijski slajd 5](#)
9. Pitajte misle li sudionici da bi njihovi stilovi vođenja funkcionirali u ovim scenarijima
 - Postoje li situacije u kojima bi drugi stil bio učinkovitiji?
 - Koje su prednosti svakog stila u ovim scenarijima?
10. Ključ vodstva je biti u mogućnosti procijeniti situaciju i prilagoditi svoj stil kada je to potrebno

<p>20 min</p>	<p>Sljedeći koraci - video prezentacija ideja (pomoću Loom)</p> <p>Završite lekciju potičući polaznike da svoje vještine vođenja stave u akciju izvan učionice kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Volontiranje/sudjelovanje u društvenoj akciji ● Vođenje projekta kod kuće ili unutar izvannastavnog kluba ● Postati mentor (unutar škole ili izvan nje) ● Postani lifeSkills prvak ● Gledanje isječaka na internetu o govorima različitih vođa, kao što su političari, poduzetnici kako bi mogli opisati i identificirati različite stilove i naučiti kako prilagoditi vlastiti stil vođenja u različitim situacijama <p>Objasnite da su razvoj tih vještina i praksa vođenja dobre stvari koje treba uključiti prilikom sastavljanja životopisa i pokriva i dobrog iskustva za radno mjesto</p> <p>Potaknite svakog sudionika da postavi SMART cilj za ono što bi mogao učiniti sljedeće kako bi poboljšao ili vježbao svoje vještine vođenja</p> <p>Od sudionika će se tražiti da svoje ideje i ciljeve iznesu u kratkom videu od maksimalno 1 minute snimajući se s Loomom.</p>	<p>Pametni telefon ili tablet za stvaranje videozapisa</p>	<p>- polaznici će se upoznati s tehnikama stvaranja video prezentacija i naučit će funkcije i korištenje Loom, što je odlična aplikacija za stvaranje videozapisa</p> <p>https://www.loom.com/</p>
----------------------	--	---	---

Upravljanje stresom - Model Digital CLIL nastavnog plana

Ovaj modul potiče sudionike da istraže koncept upravljanja stresom, prepoznaju kako um utječe na percepciju stresa i prakticiraju vještine upravljanja stresom.

Ciljevi učenja

Na kraju modula sudionici će moći:

- Postavite SMART ciljeve upravljanja stresom.
- Naznačite i opišite uobičajene stresne situacije.
- Prepoznaje fizičke i psihičke znakove stresa.
- Odaberite i koristite odgovarajuće strategije za upravljanje stresom.
- Razvijte digitalne vještine.

Ukupno vrijeme modula: 2 sata i 30 minuta

Trajanje	Aktivnosti	Resursi	Digitalne vještine Uvježbano/stečeno
10 min	<p>Uvod u upravljanje stresom</p> <p>Upute</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Svatko sjedi u krugu i svaka osoba ima loptu. 2. Osoba baca loptu nekome, prisjećajući se kome ju je bacio. 3. Sljedeća osoba baca loptu nekome tko je još nije primio, prisjećajući se kome ju je bacio. 4. Treća osoba baca loptu nekome tko je još nije primio, prisjećajući se kome ju je bacio. 5. To se nastavlja sve dok svi ne primi loptu, a lopta se vraća u prvu osobu koja je inicirala igru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Male kuglice (jedna lopta za svakog člana). 	Nije primjenjivo

	<p>6. Uzorak se zatim ponavlja (svaka osoba uvijek baca loptu istoj osobi) sve dok svaka osoba ne zadrži koga je lopta bacila. Svaka osoba mora se sjetiti kome baca loptu i od koga je prima.</p> <p>7. Nakon što se grupa lako sjeti uzorka, nekoliko kuglica se ubacuje u igru u istom ptičjem uzorku, prva osoba baca jednu loptu, zatim drugu, istoj osobi, koja zatim prenosi svaku loptu sljedećoj osobi.</p> <p>8. Ako loptice padnu ili se kotrljaju, one će se uzdići i nastaviti uzorak sve dok se svi ne smiju toliko jako da se igra više ne može nastaviti učinkovito ili oko pet minuta.</p>		
--	---	--	--

15 min	<p>Brainstorming i rasprave</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brainstorming: Zatražite od sudionika da razmisle, koristeći svoj telefon ili tablet, tri riječi koje najbolje opisuju prethodnu aktivnost (pomoću slajda "radni oblak" u aplikaciji Mentimeter). • Zatražite od sudionika da odaberu najvažniju odabranu riječ i razviju je, objašnjavajući zašto im je važna (pomoću slajda "otvorenog kraja" u aplikaciji Mentimeter). • Cilj rasprave su dvije svrhe: <ul style="list-style-type: none"> • Svjesnost - Odnosi se na sposobnost da budete prisutni prilikom provođenja aktivnosti, bez razmišljanja o prošlosti ili brige o budućnosti. <ul style="list-style-type: none"> • Tijekom vježbe sudionici vjerojatno neće misliti ni na što drugo. • Multitasking - Sposobnost izvođenja više zadataka je mit. Ljudi misle da mogu uspješno žonglirati s više zadataka, ali nitko ne može raditi više stvari istovremeno kao jedna stvar. <ul style="list-style-type: none"> • Razgovarajte o tome kako je vježba bila jednostavna s jednom stresnom loptom u usporedbi s nekoliko. 	<p>Mentimeter</p> <p>- Slajd 1: Oblak riječi</p> <p>- Slajd 2: Otvoreno završeno</p>	<p>- polaznici će podijeliti svoje odgovore i mišljenja s grupom koristeći Mentimeter; pristupite Mentimeteru i zabilježite njihove odgovore na vaš mobilni uređaj, tablet ili prijenosno računalo. Njihovi kolektivni odgovori odmah će se pojaviti na početnom zaslonu koji je dizajnirala učionica, tako da će svi moći saznati informacije koje su njihovi kolege podijelili</p>
--------	--	---	---

15	Prepoznavanje razine stresa – kviz	https://www.bemind	(Kviz)
----	------------------------------------	---	--------

min	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pokažite sudionicima Test i objasniti da ne postoje pravi ili pogrešni odgovori na pitanja. 2. Nakon završetka testa pokažite im odgovore na zaslonu i pitajte sudionike slažu li se ili ne s odgovorima, osobito ako se koristi Google obrazac. Samo ih pitajte slažu li se s odgovorima. 	fulonline.com/test-your-stress/ Ili google obrazac	- polaznici će biti više upoznati s online anketom i sposobnošću statističke analize svojih odgovora, posebno u slučaju Google obrasca.
15 min	List faktora stresa <ul style="list-style-type: none"> • Svaki sudionik dobiva popis nekoliko situacija koje dovode do negativnog ili pozitivnog stresa. Trener će na flipchartu napisati "to uzrokuje stres" i "to ne uzrokuje stres", objašnjavajući karakteristike obje vrste. • Od sudionika se traži da prioritet daju svojim odgovorima pomoću slajda Scale (izravne izjave) ili Rangiranja (prometni znakovi) u aplikaciji Mentimeter. • Prikaz stanja u negativnom i pozitivnom stresu 	+ Mentimeter (muški) Slajd 1: Slide-Uril ranking ili scale + Točka snage (slajdovi 2, 3 i 4)	- polaznici će podijeliti svoje odgovore i mišljenja s grupom pomoću aplikacije Mentimeter
15 min	Praćenje stresa <ul style="list-style-type: none"> • Svaki sudionik dobit će upitnik koji će ispunjavati iz perspektive osobnog iskustva vezanog uz stres. Od njega će se također tražiti da kao skupina podijeli rezultate upitnika. • Sudionici će podijeliti opći zaključak sa svim ostalim skupinama. 	Radni list koji se može ispisati	Nije primjenjivo
20 min	Igra uloga Igre igranja uloga koje se koriste u različitim situacijama podučavaju sudionike vrijednim vještinama upravljanja stresom. Promatrači će vidjeti kako se nositi sa situacijom koja izaziva ljutnju, dok će igrači koji igraju uloge naučiti kako kontrolirati svoje emocije. Uloge: <ul style="list-style-type: none"> • Podijelite grupu na promatrače i igrače koji igraju uloge. Obično su samo dva glumca potrebna za ulogu u igranju uloga. 	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

	<ul style="list-style-type: none"> • Glumci će protumačiti stvarnu situaciju koja može dovesti do ljutnje jednog od njih dvojice. • Glumce treba trenirati na predstavi i mogućim linijama. Replike se ne bi smjele pohranjivati; važno je imati ideju o tome što reći ili kako odgovoriti. • Glumac bi trebao igrati ulogu progonitelja. Njegova uloga je reći ili učiniti stvari koje bi mogle izazvati ljutnju kod drugog glumca. • Drugi glumac bi trebao glumiti žrtvu. Njegova je uloga odgovoriti drugoj osobi, istodobno naodosjećajući kako se osjeća kada je druga osoba napala, optužila ili pogrešno razumjela. • Promatrači bi trebali uzeti što više bilješki dok gledaju scenarij. 		
15 min	Brainstorming i rasprave <ul style="list-style-type: none"> • Nakon igrom uloga promatrači će podijeliti svoje bilješke s grupom, dok će glumci podijeliti svoje osjećaje/razmišljanja o onome što su doživjeli. Skupina bi tada trebala doći do zaključka o tome kako se situacija mogla bolje upravljati i donijeti neke zaključke o tome kako se sličnim situacijama može upravljati u budućnosti. • Prikaz onoga što stoji iza reakcija i opažanja. 	Točka snage (5,9)	Nije primjenjivo
30 min	Upravljanje stresom - Tehnike <ul style="list-style-type: none"> • Slajd 10 će biti predstavljen i tehnika će raditi za jedan ili više prethodnih primjera. • Podijelite razred u skupine i zatražite od njih da uspostave plan za bolje rješavanje stresnih situacija. • Pitajte svaki tim kako bi pratili stresore. 	Točka snage (10) Trello	Organizacija aktivnosti u Trello (www.trello.com)
10 min	Video prezentacija <ul style="list-style-type: none"> • Dovršite modul potičući polaznike da vježbaju vještine izvan učionice. • Od sudionika se može zatražiti da iznesu svoje ideje i ciljeve. 	Video https://www.youtube.com/watch?v=cfsuose6EaM	Nije primjenjivo

Izvješća o pilotiranju

Rad na daljinu i agilni način rada

Michele Petrone, stručnjakinja za pravno upravljanje radnim odnosima u javnoj upravi, 28. svibnja 2021., uz pomoć Martine Imparato, pripravnice EBIT-a, predložila je i provela tečaj osposobljavanja s "pametnim radom" kao temom tečaja.

Tečaj je bio strukturiran tako da se kombinira prijenos sadržaja pomoću digitalnih alata.

Ovaj dokument prikazuje strukturu tečaja i ciljeve koje je postavio trener.

Struktura i svrha tečaja osposobljavanja

Trosatni tečaj imao je za cilj iznijeti pravne aspekte vezane uz agilni način rada u talijanskoj javnoj upravi, pokušavajući prenijeti neke digitalne pojmove.

Radionice tijekom tečaja bile su korisne ne samo za podršku obradi i isporuci sadržaja, već i za predlaganje sudionicima "novih" metoda iskorištavanja novih tehnologija i korištenja inovativnih alata.

Cilj

1. Steći logističko-pravne pojmove o predmetu tečaja
2. Ovladati digitalnim sredstvima i alatima (Kahoot!, Mentimeter) koji se koriste tijekom tečaja
3. Steći određeni pravni vokabular na engleskom jeziku.

S obzirom na proširenje pojednostavljenog pametnog rada u javnoj upravi, tečaj je pružio korisne indikacije za organizacijske i upravljačke obveze koje se odnose na ispravno upravljanje pojednostavljenim agilnim radom u svim područjima javne uprave.

Osim produljenja trajanja izvanrednog stanja u zdravstvu do 31. srpnja 2021., naloženo rezolucijom Vijeća ministara od 21. travnja 2021., komentirani su detalji o pojednostavljenom agilnom radu, obvezama rukovoditelja, bonovima za obroke, prekovremenim satima, te satnicama. Kao i roditeljski dopust i slabiji radnici, predviđeni zakonom, uredbe 30/2021 odnosno 41/2021.

Posebno je istaknuta obveza pojedinih područja agencije za plaćanja u slučaju donošenja i neusvajanja Organizacijskog plana za agilni rad (POLA), uključujući aspekte koji se odnose na postotak zaposlenika koji će se dodijeliti za pametan rad, uređen Zakonom o radu, uredbom br.

Tijekom tečaja predložena je i hipoteza o pojedinačnim sporazumima za izvedbu u agilnom radu.

Korišteni digitalni alati:

- Kahoot!: korišten je na početku za procjenu početnog osnovnog znanja sudionika, i na kraju tečaja.
- Mentimeter: korišten je za dobivanje ukupnih povratnih informacija o tečaju i određivanje razine zadovoljstva tečaja (ukupna prosječna ocjena 4,5).

Razvoj tečaja: prednosti i slabosti

Tečaju je prisustvovalo 7 polaznika.

Snage

Tijekom sastanka svi sudionici bili su zainteresirani i uključeni; znak da se isključivo pravna pitanja koja se postavljaju na engleskom jeziku, uz bok inovativnim digitalnim alatima, mogu percipirati na drugačiji način nego proteklih godina. Drugim riječima, tema se jasnije razumije i veza između digitalnog alata i jezika je relevantna; što itekako ohrabruje pojedince da se obvežu i prevladaju svoje granice. To je omogućilo provođenje malih internetskih radionica

tijekom tečaja. Tijekom sesije činilo se jasnim da su se učenici nakon nekih prepreka počeli zanimati i uhodavati u temu.

Prethodno poznavanje pravnog sadržaja od strane sudionika pomoglo im je u poticanju dodatnog poznavanja sadržaja, ali im je uglavnom pomoglo u stjecanju proširenih pravnih pojmova u engleskom jeziku.

Slabosti

Unatoč entuzijazmu sudionika, potrebno je naglasiti upornost "straha od pogreške". To uzrokuje psihološke mehanizme samoobrane koji koče inicijativu, kao i digitalno eksperimentiranje, a može čak proizvesti i odbacivanje samog digitalnog alata.

Naime, tijekom tečaja proveden je početni evaluacijski upitnik na tu temu pomoću Kahoot!. Unatoč početnom oklijevanju, ti su "strahovi" prevladani i većina polaznika se uvjerila da se mogu izraziti na stranom jeziku i koristiti digitalne alate zajedno s drugim sudionicima.

Zaključci

Zaključno, možemo potvrditi da je primjena metodologije Digital CLIL na sudionike koji su pogođeni fenomenom digitalnog jaza potaknuta da poboljšaju svoje vještine i povjerenje u korištenje digitalnih alata. Što je još važnije, digitalni alati pomogli su im da značajno steknu i koriste tehnički vokabular na stranom jeziku.

To su dobri ishodi, ali za njihovo postizanje bilo je potrebno pažljivo strukturirati sjednicu. Razmotrite strategije za "ublažavanje" isporuke složenijeg sadržaja kako biste imali različite načine predstavljanja istog sadržaja.

Progeu je testirao metodologiju Digitalnog CLIL-a razvrstanu u projekt "Digital CLIL for All" na tečaju namijenjenom talijanskim odraslim učenicima i posvećenom planiranju i upravljanju europskim projektima.

Zašto podučavati planiranje i upravljanje europskim projektima?

Financijsko programiranje Europske unije za gospodarski rast, održivi razvoj i koheziju država članica regulirano je višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) kojim se utvrđuju proračunski prioriteti EU-a za sljedećih sedam godina.

Kako bi ostvarila svoje strateške ciljeve, **Europska unija nudi različite vrste financijskih instrumenata** te podupiranje područja kao što su: istraživanje i inovacije, digitalno gospodarstvo, razvoj malih i srednjih poduzeća, klimatske i ekološke mjere, promet, rad, socijalna uključenost, obrazovanje i osposobljavanje.

Građani, poduzeća i neprofitne organizacije diljem Europe stoga se mogu osloniti na potporu iz fondova EU-a i poticanje rasta, zapošljavanja, razvoja vještina i inovacija u više sektora.

Međutim, najnoviji podaci¹ pokazuju veliku različitost među državama članicama u stvarnoj uporabi tih sredstava i općenito postoji spora stopa osnivanja. Italija je, primjerice, među zemljama s najlošijim rezultatima. Ispod europskog prosjeka nalaze se i Nizozemska, Bugarska, Rumunjska, Malta, Slovačka, Španjolska i Hrvatska.

To znači da, posebno u tim zemljama, **previše resursa dostupnih za kolektivnu korist još uvijek se ne koristi**. To su mogućnosti financiranja čije se postojanje ponekad zanemaruje, čiji se stvarni doprinos često ne shvaća ili kojima se loše upravlja.

Posljednjih godina profesija **Europski stručnjak za financiranje** koja je odgovorna za praćenje poziva na podnošenje prijedloga i podnošenje projekata u ime javnih i privatnih subjekata s ciljem pristupa europskim financijskim sredstvima. To je rastuća profesija koja može napraviti razliku. Međutim, javna uprava, poduzetnici i udruge također bi trebali povećati svoje znanje o europskim fondovima i njihovu sposobnost pristupa i upravljanja istima kako bi pokrenuli inicijative s visokom gospodarskom i društvenom vrijednošću, kako na lokalnoj tako i na europskoj razini. Tako **postoji hitna potreba za razvojem vještina u tom području**.

Zašto strukturirati europski tečaj planiranja i upravljanja projektima pomoću digital CLIL-a?

Kao što je navedeno u smjernicama, metodologija Digital CLIL važan je nastavni alat za razvoj transverzalnih vještina. **Za one koji žele postati stručnjaci za fondove EU-a i voditelji projekata, i jezične i digitalne vještine ključni su elementi**.

U transnacionalnom radnom kontekstu postoje određeni zahtjevi:

- komunicirati i posredovati s ljudima iz različitih zemalja;
- razumjeti i izraditi dokumentaciju na stranom jeziku;
- upotrebljavati predloške i službene internetske platforme;
- provedba rada na daljinu korištenjem digitalnih usluga i platformi.

Stoga, učenje tehnika za planiranje i upravljanje projektima koje financira Europska unija pri razvoju transverzalnih vještina neprocjenjiva je prednost.

Kako strukturirati europski tečaj planiranja i upravljanja projektima pomoću digital CLIL-a?

¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/annual_2020/implementation_2020_izvješće.pdf

Kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 i naknadne mjere ograničavanja opskrbe duboko su promijenile način na koji se osposobljavanje provodi, što se prvenstveno preselilo na internet. U posljednjih godinu dana došlo je do povećanja broja nastave održane na daljinu pomoću digitalnih platformi. No, kao što je prethodno objašnjeno, sama činjenica održavanja nastave na internetu ne određuje učinkovitu provedbu metodologije digitalnog CLIL-a. Doista, potrebno je uzeti u obzir 4 dimenzije definirane kao **4 Cs: sadržaj, komunikacija, spoznaja, kultura**.

Sadržaj

Sadržaj tečaja pokriva je:

- ključni alati upravljanja projektnim ciklusom i pristupa logičkom okviru;
- Europske smjernice i programi financiranja za 2021.-2027.;
- strateško planiranje projekata;
- formulacije, praćenja i evaluacije djelovanja.

Komunikacija

Korišteni jezik **Engleski** budući da, iako postoje 24 službena jezika EU-a, najčešće korišteni kolni jezik i dalje je engleski. Jezik je bio i sredstvo komunikacije i cilj učenja. Doista, tečaj je uključivao uporabu **rječnika za upravljanje projektima** i **jezični registar** koji se konvencionalno koristi u izradi projektnog prijedloga, u skladu s europskim standardima.

Nadalje, nastava je provedena **interaktivno** kako bi se potaknula komunikacija s učiteljem i među učenicima. U vremenskom okruženju **prostor za intervencije učenika je** razmatrano. Stoga, slijedeći objašnjenje svakog teorijskog koncepta, **od učenika se uvijek tražilo da postavljaju pitanja ili jednostavno daju komentare**.

Tečaj je uključivao i grupne vježbe u virtualnim prostorijama, koristeći **Zoom sobe za sastanke**. To je omogućilo da se usredotoče na **timski rad**, što je dodatno poboljšalo uporabu jezika i komunikacije unutar malih timova. Drugi aspekt koji je omogućio razvoj komunikacijske dimenzije bio je **konačna prezentacija proizvedenog outputa** radne skupine. Timski rad unutar virtualnih prostorija također je zahtijevao od sudionika da koriste digitalne alate kao što su **dijeljeni radni listovi (GoogleDocs)**.

Podjela dana osposobljavanja na plenarnu teoretsku sesiju s nastavnikom, te u vježbe grupnih sastanaka pod vodstvom tutora činile su strategiju skele koja dopustio podjelu i produbljivanje tema, kao i prilike za njihovo unošenje odmah vježbajte. Također nam je omogućilo da pomnije pratimo svakog učenika i osiguramo ga svi su postigli napredak prema ciljevima treninga

Saznanje/Spoznaja

Metodološki pristup tečaja osmišljen je kako bi se stimuliralo **kritičko i kreativno razmišljanje**. Kao i kod komunikacije, za razvoj kognitivne dimenzije dodijeljeno je vrijeme za intervencije učenika. U tom slučaju tražeći od njih da **predlože praktične primjere teorijskih konceptata**, kako bi provjerili razumijevanje i izazvali jedni druge.

Izravnim i stalnim uključivanjem učenika od samog početka postavljeni su temelji za izgradnju **konverzacijske i poticajne atmosfere s različitim stajalištima i razmjenama iskustava** među cijelim razredom, što je put učenja učinilo vrlo proaktivnim.

Grupne sesije dale su ogroman doprinos razvoju kognitivnih vještina jer su se sastojale od **korak po korak koncepcija projektnog prijedloga**, počevši od analize problema pa sve do oblikovanja konkretnog i koherentnog plana djelovanja.

Kultura

Usredotočenost na europsko planiranje omogućila je učenicima da prodube svoje europske vrijednosti i politiku, riješe transnacionalna pitanja i analiziraju različite kontekste koji

animiraju Europu, čime se **poboljšao mentalni model za otvorenost prema raznolikosti i multikulturalnosti**.

Evaluacija

Interaktivni pristup omogućio je **redovite povratne informacije učenika o njihovom napretku u učenju**. Procjena njihovog učenja provedena je povodom predstavljanja konačnog rezultata. Od svake skupine zatraženo je da predstavi projektni prijedlog razvijen uz podršku učitelja cijelom razredu, a na kraju svake prezentacije nastavnik je održao **procjena sadržaja, metode i prezentacije**. Naposljetku, cjelokupno učenje procijenjeno je **testom izrađenim pomoću Google obrasca i Quilga**.

Zaključak

Tečajevi osposobljavanja o europskom planiranju i upravljanju projektima pobuđuju interes vrlo raznolikog raspona ljudi, kako u pogledu dobi tako i u pogledu podrijetla. Zapravo, razred je uključivao studente, nezaposlene osobe, članove udruga, vlasnike tvrtki i službenike javne uprave. Stoga **dok je na razini sadržaja početno znanje bilo relativno homogeno, na jezičnoj razini postojala je znatna razlika**. Kako bi se ublažio problem i osiguralo uključivanje i sudjelovanje svih, bilo je potrebno primijeniti neke **promjena koda**, odnosno izmjenu između prvog i drugog jezika.

Kad je riječ o digitalnom aspektu, nisu pronađena posebna ključna pitanja. Kako bi se izbjeglo preopterećenje učenika, bilo je poželjno odlučiti se za osnovnu upotrebu digitalnih programa. Međutim, nakon godine pandemije u kojoj je upotreba digitalnih uređaja i aplikacija eksponencijalno porasla, **svi učenici našli su se prilično ugodno u digitalnom okruženju**. Stoga bismo u budućnosti mogli isprobati daljnji korak i predložiti korištenje platformi za upravljanje projektima, kao što su Microsoft Teams, Asana, Trello i slično, za provođenje grupnih vježbi i učinkovito simuliranje projektnog tima.

Zaključno, primjena metodologije Digital CLIL na tečaju usmjerenom na osposobljavanje budućih voditelja projekata i stručnjaka europskih fondova **pokazala se vrlo učinkovito i cijenjenim od strane učenika**, jer je omogućio razvoj i jačanje onih transverzalnih vještina koje su potrebne u ovoj profesiji.

Međukulturalna kompetencija u digitalnom CLIL-u

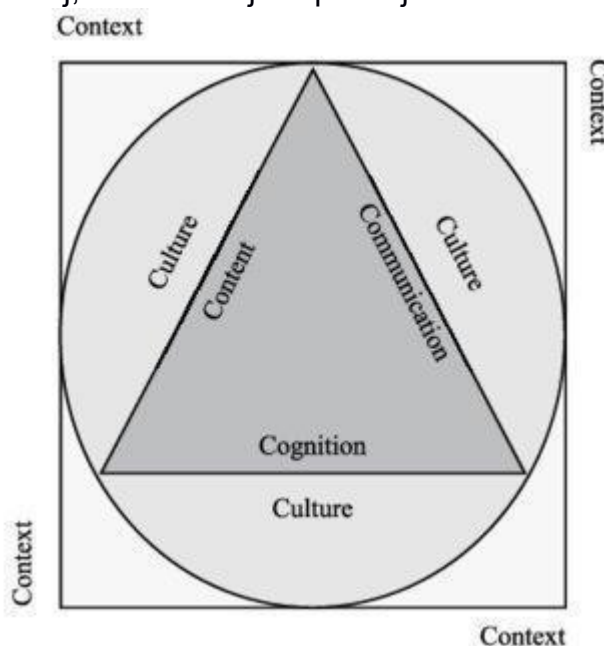
Uvod

Danas građani svake zemlje članice Europske unije, više nego ikad, svjedoče kako je mobilnost između europskog stanovništva postala vrlo česta i normalan način života. Mobilnost stanovništva ne odnosi se samo na migrante i imigraciju zbog siromaštva i nezaposlenosti, etničkih sukoba ili rata (u ekstremnim situacijama). Značenje mobilnosti je veće i odnosi se na nužnost i spremnost na kretanje, promjenu, upoznavanje novih ljudi, razmjenu novih iskustava, a to nije povezano samo s tržištem rada i nezaposlenošću, već i s obrazovanjem i kulturom. Zbog toga je odnos između jezika – kulture – života – ponašanja postao bliži i važniji.

Većina međunarodnih organizacija i institucija, uključujući UNESCO i OECD, prepoznaje potrebu za poboljšanjem vještina i stavova odraslih osoba 21. stoljeća za interkulturalnom komunikacijom. Drugim riječima, obrazovni programi i pristupi moraju biti namjerno osmišljeni kako bi se potaknuo razvoj međukulturalne komunikacijske kompetencije pojedinaca, koja se sastoji od znanja, vještina, stavova, vrijednosti i kritičke svijesti.

Komunikacija, a time i učenje jezika i poučavanje, ključno je za mobilnost pojedinaca. Učenje jezika ne uključuje samo stjecanje gramatičkih pravila i vokabulara - to je proces stjecanja komunikacijske kompetencije, kao i razumijevanje kako kultura, ponašanje i tradicija utječu na jezik.

CLIL uključuje četiri elementa identificirana kao 4 Cs, pri čemu je kultura temeljni koncept za ostala tri aspekta: sadržaj, komunikaciju i spoznaju.

Okvir 4Cs (Griffiths, 2019 - Prilagođeno od Coyle, Hood, & Marsh, 2010)

Uloga kulture, jednog od ova četiri CS-a posebno je izazovna – ne samo zbog fleksibilne prirode CLIL-a i njegova raspona kontekstualnih identiteta, već je u osnovi odnos između kulture i učenja općenito, a posebno učenja jezika, otvoren za tumačenje i raspravu.

Međutim, postoje brojne mogućnosti povezivanja sadržaja s kulturom kako bi se postigle ove jasne prednosti CLIL-a:

- izgraditi interkulturalno znanje i razumijevanje
- razviti interkulturalne komunikacijske vještine
- pružiti mogućnosti proučavanja sadržaja kroz različite perspektive

Također treba napomenuti da je Vijeće Europe utvrdilo nove ljestvice u svojoj nedavnoj reviziji Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike (CEFR) (Vijeće Europe, 2018.),

prema kojem su različite vještine podijeljene u četiri vrste aktivnosti, a to su: prijem, proizvodnja, interakcija i posredovanje; i u dvije kompetencije: komunikativnu jezičnu kompetenciju; i plurilingvalnu i plurikulturalnu kompetenciju.

Budući da ne želimo da kultura postane 'zaboravljeni C', osmislili smo i proveli tečaj usmjeren na podučavanje kulturne baštine i međukulturne kompetencije putem digitalne CLIL metode.

Pristup tečaju

Tečaj je namijenjen učenicima s razinom B2 CEFR i obuhvaća 60 akademskih sati. Njegov sadržaj vezan je uz sljedeća područja: usmena i pismena komunikacija na stranom jeziku, strategije obrazovanja i poučavanja odraslih, psihologija, ključne kompetencije za cjeloživotno učenje (LLL), interkulturalnost i valorizacija nacionalne kulturne baštine.

Tečaj je obuhvao sljedeća tri glavna područja:

- Sadržaj kulturne baštine obuhvaća teme definirane kulturnom baštinom odabranih zemalja - umjetnost, gastronomija, povijest, prirodna baština, popularna kultura, tradicija i običaji.
- Komunikativni jezik odnosi se na četiri načina komunikacije u skladu s obujmom pratitelja CEFR-a (2018.): prijem, proizvodnja, interakcija, posredovanje.
- Digitalna kompetencija usredotočuje se na pet ključnih komponenti definiranih Okvirom digitalne kompetencije 2.0: informacijsku i podatkovnu pismenost, komunikaciju i suradnju, stvaranje digitalnog sadržaja, sigurnost, rješavanje problema.

Metodologija Digitalnog CLIL-a primijenjena je kako bi se moglo:

- stvoriti kognitivne i kulturne pretpostavke koje bi dovele do pristupa učenju u smjeru inovacija i fleksibilnosti
- poticati učitelje i učenike da budu otvoreni za promjene, kreativnost i rješavanje problema, koji su vještine povoljne za inovacije i primjenjive na različite profesionalne i društvene kontekste
- omogućiti učenicima da ovladaju disciplinama i steknu dobru opću kulturu
- razviti nove strategije učenja: vještine mirenja, "mobilnost" između jedne i druge kulture
- integrirati nove tehnologije učenja
- razviti kulturne kompetencije i otvorenost prema Europi
- promicati komunikaciju na stranim jezicima, posebno u pogledu posredovanja i razumijevanja drugih kultura, ali i razvoja komunikacijskih vještina
- promicati digitalne vještine

Kako bi postigli te ciljeve i ishode, nastavnici su koristili komunikacijski pristup, interkulturalni pristup, uključujući inovativnije metode kao što su kombinirano učenje, Flip učionica, igre, suradničko učenje itd. Naglasak je stavljen na interaktivne metode učenja stranih jezika. Uključene su i novije metode temeljene na načelima IKT-a.

Evaluacija

- Svaka lekcija temeljila se na jasnim ciljevima učenja, s naglaskom na razvoj znanja i vještina o sadržaju kulturne baštine.
- Učenje sadržaja i jezika integrirano je kroz okvir 4C usredotočujući se na međusobnu povezanost sadržaja, komunikacije, spoznaje i kulture.
- Nastavnici su koristili niz formalnih i neformalnih alata za ocjenjivanje (npr. zadaci, zadaci, uzorkovanje razrednog rada, projektni rad).
- Ovladavanje sadržajem učenika praćeno je pomoću analitičkih rubrika za procjenu formativnih izvedbi duž različitih dimenzija.

- Sadržajni jezik procijenjen je za stvarnu svrhu u stvarnom kontekstu, a fokus je i na točnosti i tečnosti.
- Učenike se poticalo da preuzmu odgovornost za vlastitu procjenu kroz aktivnosti stručne procjene i različite alate za samoprocjenu.
- Napredak učenika provjeren je razinama, odnosno raščlanjivanjem zadatka ili aktivnosti na upravljive korake te pokazivanjem vještina i strategija potrebnih za uspješno dovršenje svakog koraka.

Povratne informacije učenika

Neki su učenici imali problema s fiksnim rasporedom tečaja zbog drugih osobnih ili radnih obveza:

- *Nastava se održava svaki tjedan i moj šef me ne poštuje niti razumije da mi je potrebna jutarnja smjena svaki tjedan da bih mogao prisustvovati tečaju;*
- *Vožnja vlakom, odlazak na posao, zatim učenje i pisanje domaćih zadaća vrlo je zahtjevno.*

Većina učenika cijenila je individualizirani pristup poučavanju koji se koristi. Također su cijenili toplu, gostoljubivu atmosferu učenja koja je učinila situaciju ugodnijom prilikom učinjenih pogrešaka i naglasili potrebu za zanimljivim i motivirajućim lekcijama:

- *Također vjerujem da je odnos s učiteljem iznimno važan jer ako je pozitivan i dobar, više sam željan pohađanja nastave i ne sramim se postavljati pitanja; nadalje, cijenim individualizirani pristup – da me učitelj ignorira, vjerojatno bih odustao;*
- *Problem je ako bi učitelj bio loš, ili ako bi interakcija unutar grupe bila kruta, nezanimljiva i ne bi ponudila nikakve društvene mogućnosti.*

Digitalni CLIL u turizmu

Zašto turizam? Što uključuje studiranje turizma?

Prema Svjetskoj turističkoj organizaciji, u posljednjih nekoliko godina turistička industrija postala je jedna od najbrže rastućih gospodarskih aktivnosti na svijetu. To je čak i najveći izvor prihoda i razvoja za neke zemlje.

Temeljni razlog za proučavanje turizma je ljubav prema putovanjima i kulturi i svemu što je s njim usko povezano. Ovaj sektor nudi široko tržište rada, a turistički djelatnici uvijek će imati nešto čemu će se posvetiti ili čak pokrenuti vlastiti posao. Hoteli, zrakoplovne tvrtke, odredišta, atrakcije, prijevoz, krstarenja, događaji, pružatelji aktivnosti, trgovački centri, putnički agenti, turoperatori i mnogi drugi zajedno čine veliku industriju.

Ljudi koji se odluče studirati turizam upoznaju se s različitim temama kao što su ekonomija, planiranje, politika, poslovanje, organizacija događaja, ugostiteljstvo i poduzetnički razvoj. Osim toga, potrebno je steći znanje iz psihologije, tehnika društvenog istraživanja, komunikacije i zakonodavstva.

Jasno je da bi profesionalac koji želi završiti obuku u turizmu trebao govoriti najmanje dva jezika. Studiranje turizma podrazumijeva izravan kontakt s klijentima svih vrsta, koji mogu govoriti bezbroj jezika, zbog čega je neophodno nositi se s najopćenitijim jezičnim zahtjevima kao što su engleski, francuski, talijanski i portugalski. Svi studenti turizma uče barem jedan strani jezik. Ipak, što više jezika dominirate, to su veće mogućnosti na tržištu rada. Osim toga, budući da je turizam jedna od karijera koja se izravno bavi posjetiteljima iz drugih zemalja, znanje koje možete steći o drugim kulturama i njegovim ljudima je neprocjenjivo.

Ne smijemo isključiti digitalne vještine jer u ovom digitalnom dobu u kojem živimo, turistički sektor je kontinuirani proces transformacije; primjenjujući sve vrste tehnoloških trendova u svoju industriju. Digitalizacija turizma dovodi do boljih rezultata u pogledu učinkovitosti i djelotvornosti. Na primjer, sustavi rezervacija, društveni mediji i online recenzije, kao i usredotočenost na podatke, ugled i virtualnu stvarnost. Zahvaljujući digitalizaciji, u mogućnosti ste naučiti i razumjeti toliko o potrebama, željama, preferencijama i ponašanju kupaca, imati više mogućnosti za pružanje usluga i proizvoda potrošačima, kao i povećane mogućnosti oglašavanja i promocije za vaše poslovanje.

Digitalni CLIL u turizmu

Digitalni CLIL znači izgradnju iskustva učenja u koje će se integrirati jezične, digitalne i disciplinske vještine, kao i interkulturalno razumijevanje. Kao što je već viđeno, strani jezici i digitalne vještine neophodni su tijekom studiranja turizma, a područje sadržaja koje treba podučavati izuzetno je široko. Turizam također obuhvaća razvoj kulturnih znanja, vještina i stavova učenika u interaktivnim okruženjima. Uzimajući u obzir te čimbenike, primjena digitalnog CLIL-a u turističkom sektoru može biti izuzetno korisna za one koji odluče postati profesionalci u tom području.

Leksikon koji se koristi u turističkoj industriji

Istaknuta međunarodna dimenzija turizma neizbježno utječe na leksikon koji ga karakterizira, često sastavljen od internacionalizama, od kojih je većina anglosaksonskog podrijetla, uz neke iznimke (francuski *hotel*, *maître*, *concierge* itd.). Međutim, to je vrlo često engleski: ista riječ koja definira cijeli sektor, "turizam", nalazi se na glavnim europskim jezicima, uz potrebne prilagodbe (svi europski jezici osim slovačkog, češkog, finskog, mađarskog i islandskog). U španjolskom leksikonu, na primjer, sektor koji se odnosi na putovanja i prijevoz je onaj u kojem je registriran najveći postotak anglicizama. Na primjer, sljedeće riječi široko se koriste u hotelskom sektoru u Španjolskoj: *all inclusive*, *sadržaji*, *rezervacija*, *buffet*, *check-in*, *odjava*, *deluxe*, *apartman*, *king-size*, *bungalov*, *kampiranje*, *dvostruko*, *twin*, *repcija*, *stalak*, *cijena stalka*, *kasna odjava*, *minibar*, *bez predstave*, *na zahtjev*, *prebukiranje*, *posluga u sobu*, *popis soba*, *izdanje*, *Spa*, *VIP*, itd..

Na aerodromu gotovo svake zemlje, svi hodamo kroz "*Duty Free*". Bilo bi dobro da se sjetite varijante materinjeg jezika za to. Također, postoji snažna prisutnost engleskog jezika u imenima hotela u popularnim turističkim područjima, kao što su *Park, Vrt, Palača*.

Turistički leksikon asimilira široku terminologiju iz različitih područja (geografija, gospodarstvo, povijest umjetnosti itd.). Turistički mikro jezik je snop međusobno povezanih mikro jezika koji se koriste u različitim kontekstima kroz koje se turoperator kreće.

Korištenje tolikih neologizama koji potječu iz stranog jezika u turističkom sektoru može olakšati primjenu CLIL metode, jer je uvođenje sadržaja lakše i izravno povezano sa stvarnim kontekstom.

Služba za korisnike

Bez obzira u kojoj grani turizma radite, hotelu, turističkoj agenciji, turističkom uredu, zračnoj luci itd. gotovo je sigurno da ćete se svakodnevno morati baviti klijentima.

Ključna točka svih turističkih tvrtki su njihovi klijenti; zato je služba za korisnike od vitalnog značaja i možda najvažniji zadatak za turističku industriju. Mnoge tvrtke nude istu vrstu proizvoda ili usluge, ali ono što ih može razlikovati od ostalih je kvaliteta i služba za korisnike koju pruža njihovo osoblje. Većina velikih tvrtki priznaje da zadovoljan klijent dovodi do povećane prodaje, generira više kupaca, poboljšava imidž javnosti, pruža određenu prednost u odnosu na konkurente, potiče osoblje da se osjeća sretnije i bude učinkovitije u svom radu i osigurava lojalnost od povratka kupaca.

Unutar turističke industrije, profesionalci se moraju baviti klijentima telefonom, uživo ili u pisanom obliku putem različitih kanala. Unatoč implementaciji novih tehnologija, kao što su Chabot ili Voice interakcija koje olakšavaju brz odgovor na konvencionalna pitanja, često kupac zahtijeva ljudsku interakciju.

Za dobru službu za korisnike neophodno je razviti izvrsne komunikacijske vještine. U CLIL metodologiji komunikacija je i aktivnost i alat. Kombinacija specifičnog jezika i zapovijedanja jezikom općenito relevantnija je u svijetu turizma nego u drugim profesionalnim područjima zbog velike učestalosti svakodnevnih situacija koje se odvijaju između profesionalaca i klijenata (Clavi, 2001). Isporuka sadržaja u ciljnom jeziku pruža stalnu praksu ispravnih gramatičkih struktura i primjenu vokabulara u kontekstu. CLIL potiče učinkovitije stjecanje jezika i omogućuje učenicima da postignu visoku razinu tečnosti u ciljnom jeziku bez žrtvovanja znanja o sadržaju kurikuluma. Možemo naučiti pasivni glas koji pruža informacije turistima, korištenje pridjeva za opisivanje atrakcija i točaka interesa ili naučiti upitne oblike pitajući klijente o njihovim preferencijama dok sastavljaju turistički paket.

Različite vrste scenarija interakcije između profesionalca i kupca omogućuju nam da osmislimo aktivnosti koje uključuju rad parova, kao što je stvaranje kratkih dijaloga; pružanje mogućnosti učenicima da vježbaju određene vještine na ciljnom jeziku. Na primjer, učenici mogu ponovno stvoriti postupak prijave u zračnoj luci ili hotelu, podnijeti ili primiti pritužbu, tražiti i davati upute i igrati uloge između konobara i restorana itd.

Možemo koristiti videozapise tijekom nastave i organizirati grupnu raspravu i analizu studija slučaja.

Podrška za digitalne alate

Uvijek je dobro podržati razrede s dostupnim digitalnim alatima i najprikladnijim za svaku temu i zadatak. Oni mogu učiniti nastavu zabavnijom i pružiti učenicima nove digitalne vještine. Možemo stvoriti kvizove sadržaja za trenutnu procjenu i trenutne povratne informacije (Socrativ, Mentimeter, Quizlet, Quizizz, Edpuzzle). Neke platforme za suradnju (Edmodo, Kialo-Edu, Padlet) mogu podržati grupni rad, na primjer kada analiziramo studije slučaja.

Ne smijemo zaboraviti razvoj vještina pisanja. Službena slova, ispunite praznine, listove s uputama, izvješća ili letke. Primjerice, dodjeljujući studentima zadatak izrade letka za turističku destinaciju, možemo ih upoznati s odličnim online alatom – Canvom, koji služi i za izradu prezentacija.

U nastavku je primjer zadatka koji kombinira razvoj jezičnih vještina (usmeno i pisano razumijevanje i izražavanje), digitalne vještine (izrada prezentacije), kognitivne vještine (razumijevanje sadržaja, analiza, rasuđivanje i donošenje odluka) i primjenu znanja o sadržaju (promocija turističke destinacije):

1. Rad u grupama od šest osoba.
2. Dodijelite sljedeće uloge: dva pružatelja usluga, dva recenzenta i dva turista koji planiraju putovanje.
3. Odaberite odredište putovanja (hotel/restoran) na internetu. Sada, gledajući slike i značajke odabranog mjesta...
4. Svaki od dva pružatelja usluga izrađuje pisanu prezentaciju svog hotela/restorana.
5. Po završetku prezentacija, dva recenzenta pišu neovisne recenzije.
6. Konačno, turisti moraju dati svoje dojmove o pisanim recenzijama i obavijestiti grupu zašto bi odabrali jednu ili drugu uslugu koju nude pružatelji usluga.
7. Na kraju aktivnosti, dva pružatelja usluga, uzimajući u obzir pozitivne i negativne komentare koje su izrazili i recenzenti i turisti, biraju najbolji način da dobiju pozitivne kritike i kako odgovoriti na eventualne negativne kritike.

Turistička industrija vrlo je dobra u održavanju koraka s tehnološkim napretkom. Jedan od primjera je upotreba tehnologije QR koda koja je postala sveprisutna. QR kodovi nalaze se u prometnim čvorištima kao što su zračne luke, željeznice, autobusne stanice i luke. Koriste se za poboljšanje iskustva turista i olakšavanje i značajnije u pružanju relevantnih informacija u pravo vrijeme i na pravom mjestu. QR kodove nalazimo i na različitim zanimljivim mjestima, u parkovima, zoološkim vrtovima, muzejima itd. Hoteli također implementiraju ove kodove kako bi poboljšali svoje usluge – QR kodovi se koriste u sustavima zaključavanja vrata, vodeći brigu o sigurnosti svojih gostiju; mogu olakšati postupak prijave, mogu pružiti informacije o svim hotelskim uslugama. Skeniranjem QR koda korisnici se preusmjeravaju na web stranicu hotela, blog ili drugi resurs koji može sadržavati informacije o događajima, savjetima restorana, lokalnim atrakcijama i preporukama za aktivnosti. To je jednostavan način za povećanje razine usluge gosta u hotelu i istovremeno povezivanje gosta putem platformi društvenih medija kao što su blog objekta, Facebook, Twitter i Google+.

Možete upoznati svoje učenike s online alatom - QR generatorom kodova i nakon toga im dati zadatak da stvore gradski vodič pomoću ovog alata.

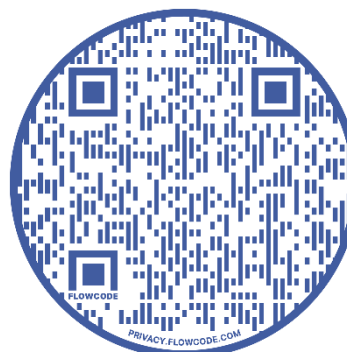
Ovdje je Modern Art Route Reus koji su pripremili naši učenici i učitelji o glavnom gradu Baix Campa u Španjolskoj. Reus je poznat po svojoj komercijalnoj djelatnosti, kao rodno mjesto Antonija Gaudija i popularno odredište za penjanje po stijenama.

Ovaj QR rute stvoren je s besplatnim QR-generator flowcodeom: www.flowcode.com

Zaključak

Raznolike teme uključene u turističku industriju i obveza ovladavanja barem jednim stranim jezikom (engleski) čine ovaj sektor savršenim za provedbu metodologije Digital CLIL sa svoja četiri vodeća načela (4 "C").

Na satu ugostiteljstva i turizma studenti uče o industriji i važnim konceptima kao "sadržaju". Kroz raspravu, par i grupni rad, analizu studija slučaja i prezentacije, učenici izražavaju svoje misli, mišljenja, stavove i otkrića kroz "komunikaciju" u ciljnom jeziku. Predavanja i proučavanje dostavljenog materijala koriste svoje vještine "kritičkog razmišljanja", ili "spoznaju", kako bi razumjeli sadržaj tečaja i riješili probleme. Tijekom studija "globalnog turizma" promiče se svijest i razumijevanje drugih kultura i vrijednosti.

Opis sesije i zaključci

Struktura sesije

Ovaj tečaj organiziran je u dva termina od po jednog i pol sata s trenerom koji ima obuku kao jezični pedagog i koji je već nekoliko godina profesionalno aktivan u području turizma. Svaka sesija imala je sljedeću strukturu:

1. Uvod u sjednicu
2. Aktivnost zagrijavanja: uvođenje glavnih koncepata
3. Prezentacija kratke teorije
4. Dvije praktične aktivnosti
5. Rekapitulacija i povratne informacije

Povratne informacije trenera

Voditelji osposobljavanja istaknuli su da su informacije iz Smjernica o digitalnom CLIL-u vrlo relevantne za ciljnu skupinu i da su predstavile vrlo praktičan način da ih voditelji osposobljavanja ugrade u svoje programe, a sadržavaju sve informacije koje su treneru potrebne za organizaciju i provedbu aktivnosti koje se vrte oko te teme. Uspjeli su prilagoditi mnoge predložene aktivnosti, poput uloga opisanih za upravljanje stresom ili za vodstvo, s temama turizma i koristili su mnoge opisane alate.

Predložili su dodavanje nekih brošura ili rezultata koji idu uz opisane aktivnosti, poput izreza ili radnih listova koje trener može uzeti i koristiti izravno u svom razredu, gdje bi trener mogao dodati sadržaj već stvorenom uzorku / predlošku.

Voditelji osposobljavanja također su predložili da bi trebale postojati neke poveznice i upućivanja na druge primjere aktivnosti CLIL-a koje su već provedene u širem rasponu područja.

Povratne informacije sudionika

Sve u svemu, komentari sudionika na sesije bili su vrlo pozitivni. Svi su uživali u načinu na koji su sesije organizirane i održavane, a posebno u činjenici da su bile praktičnije od teorijskih. Svi sudionici bili su zainteresirani za područje turizma i imali su srednju razinu znanja engleskog jezika. Svi su izjavili da jako cijene usredotočenost na jezik u nekim aktivnostima, poput rada u grupama gdje bi mogli provesti u djelo mnoge naučene stvari. Također su uživali u korištenju digitalnih alata, kao što su Kahoot i Factile.

Prije upisa na sesije, sudionici su imali malo ili nimalo znanja o konceptu CLIL-a, ali na kraju sesija izjavili su da je to vrlo praktičan, praktičan i učinkovit način učenja.

Digitalni CLIL i javni govor

Metodologija Digital CLIL stvorena u sklopu projekta "Digitalni CLIL za sve" testirana je tijekom treninga za odrasle u organizaciji DOREA-e. Cilj radionica bio je podizanje svijesti o suvremenim "vrućim" pitanjima te poticanje dijaloga i prihvaćanja poboljšanjem vještina javnog govora. Obuka je također imala za cilj predstaviti javni govor kao alat za učenje općenito.

Što je javni govor?

Jednostavno rečeno, javni govor je čin govora licem u lice s publikom uživo, dok se vještine javnog govora mogu odnositi na talent učinkovitog obraćanja publici.

Rječnik Sveučilišta Cambridge definira javni govor kao "*aktivnost govora o temi skupini ljudi*". Međutim, to ne treba miješati samo s povremenim govorom jer je javni govor svrsishodniji i namijenjen slavljeničkim, zabavnim, utjecajnim ili informativnim svrhama - "*Javno izlaganje je proces razgovora s grupom ljudi na strukturiran, promišljen način namijenjen informiranju, utjecaju ili zabavi slušatelja*".

Jedna stvar je uobičajena u svim definicijama - a to je obraćanje publici. Iako neke od definicija uključuju i klauzulu "licem u lice", s obzirom na suvremeni svijet, dostupne digitalne tehnologije i način na koji je pandemija bolesti COVID-19 promijenila naše živote, to možda više nije preduvjet.

Javni govor datira iz grčkih vremena. Proučavanje javnog govora započelo je prije oko 2.500 godina u drevnoj Ateni. Stari Grci visoko su cijenili političko sudjelovanje javnosti, gdje je javni govor bio ključno sredstvo. Muškarci su morali održati govore u sklopu svojih građanskih dužnosti, uključujući govor u zakonodavnoj skupštini i na sudu. Građani će se također sastati na tržištu i raspravljati o pitanjima rata, ekonomije i politike. Dobre govorne vještine također su bile ključne za istaknuti društveni život i miješanje s bogatim².

Rimljani su kasnije razvili umjetnost javnog govora, a zatim i suvremenih govornika.

Među najpoznatijim javnim govornicima danas su Sir Richard Branson³, Oprah Winfrey, Nick Vujčić i drugi.

Javni govor i digitalni CLIL

Ključno je naglasiti da digitalna cilil lekcija nije lekcija iz jezika ili digitalne vještine, niti bi trebala biti označena kao predmetna lekcija koja se prenosi stranim jezikom. U skladu s okvirom za 4C, uspješna cilil lekcija trebala bi kombinirati elemente sadržaja (kao što su predmet, teme, međunastavni pristupi) i usredotočiti se na međusobnu povezanost sadržaja (predmet), komunikacije (jezik), spoznaje (razmišljanja) i kulture (svijest o sebi i "drugost") kako bi se nadovezao na sinergije integracije učenja (sadržaja i spoznaje) i učenja jezika (komunikacija i kulture)⁴.

CLIL, općenito, čini se da ističe oralnu interakciju licem u lice i tečnost u smislenom kontekstu, donoseći veliki potencijal za poboljšanje vještina usmene komunikacije, točnosti, tečnosti ili čak izgovora i intonacije - upravo ono što trening javnog govora ima za cilj učiniti većinu vremena.

Studija koju su proveli Gallardo i Gómez (2013) pokazala je učinkovitost dodatne izloženosti CLIL-u na oralnoj proizvodnji srednjoškolaca engleskog jezika kao stranog jezika. Rezultati su pokazali da su učenici CLIL-a imali bolje performanse u pogledu tečnosti, lexisa i gramatike. Osim toga, studenti CLIL-a imali su veliki raspon dodatnog vokabulara. Ukratko,

² D. Barnard "Kratka povijest javnog govora i poznatih govornika kroz stoljeća", 2018., URL:

<https://virtualespeech.com/blog/history-public-speaking>

³ Vlasnik robne marke "Virgin", uključujući Virgin Atlantic i Virgin Galactic

⁴ Elvira Parés Cortacans "Govoreći u učionici CLIL-a: u kojoj mjeri učitelji i učenici koriste engleski jezik u učionici?", 2013.

ova studija dokazala je prednosti dodatne izloženosti CLIL-u na oralnoj engleskoj proizvodnji.

Stoga kombiniranje radionica javnog govora s digitalnom metodologijom CLIL-a može dovesti ne samo do poboljšanih usmenih vještina, već i do poboljšane gramatike, leksika i širenja vokabulara, kao i do digitalnih vještina.

tečaj za javni govor

Tečaj je bio namijenjen odraslim učenicima, a sastojao se od 25 sati. Tečaj je obuhvatio područja kao što su usmena i pismena komunikacija na stranom (engleskom) jeziku, vokalni i tjelesni aspekti govora, interkulturalna komunikacija, psihologija (prihvatanje, izgradnja empatije), interkulturalna komunikacija, kritičko razmišljanje i rješavanje problema, digitalne vještine (posebno informacijska i podatkovna pismenost, stvaranje digitalnog sadržaja i rješavanje problema) itd.

Tečaj je obuhvao sljedećih 5 glavnih područja:

1. Priprema govora
2. Održavanje govora
3. Procjena govora
4. Pripovijedanje (uvod/glavno tijelo/zaključak)
5. Kratke teme o globalnim pitanjima (npr. klimatske promjene, migracije i izbjeglice, stanovništvo bez krova nad glavom, pandemija i njezino upravljanje, rodna ravnopravnost itd.)

Primarni ishodi učenja:

- Učenje o metodama zagovaranja i kako ih mogu koristiti za podizanje svijesti, poticanje dijaloga i poticanje pozitivnih promjena
- Učenje pripreme (uvod-glavni zaključak tijela, bilješke prije govora, zrcalna praksa itd.)
- Učenje kako održati govor (stajanje, kretanje, tjelesne geste tijekom govora, kontakt očima, disanje, korištenje glasa, tehnike za uključivanje publike)
- Učenje neočekivanog govora u određenom vremenskom okviru i bez pripreme riječi
- Učenje kako procijeniti govor i dati povratne informacije
- Učenje rada u timovima za pripremu i zajedničko iznošenje govora
- Jačanje samopouzdanja i samopoštovanja
- Poboljšanje kritičkog mišljenja

Primijenjena je i digitalna metodologija CLIL-a kako bi se:

- pružio kontekst učenja relevantan za potrebe i interese učenika
- promicao napredak učenika u jezičnim vještinama i izgradnji znanja
- ponudile izravne mogućnosti učenja putem jezika
- istražile veze između jezika i kulturnog identiteta, ispitujući ponašanja, stavove i vrijednosti
- uključio kontekst i sadržaj koji obogaćuju razumijevanje učenika o vlastitoj kulturi i onima drugih
- pomoglo pri korištenju jezika za izgradnju novih znanja i vještina
- integriralo nove tehnologije digitalnog učenja i promicanje digitalne vještine

Tečaj je u početku osmišljen za održavanje uživo. Nažalost, zbog ograničenja putovanja tečaj je organiziran putem interneta, koristeći Zoom platformu⁵. Online tečaj omogućio nam je da ga obogatimo uključivanjem sudionika iz različitih sredina i zemalja, poticanjem kulturne svijesti i međukulturne komunikacije (CLIL 4 Cs – element kulture).

⁵ Platforma za zumiranje: <https://zoom.us/>

Kako bi postigli ciljeve tečaja osposobljavanja, treneri su koristili kombinaciju formalnih, neformalnih i neformalnih aktivnosti učenja usmjerenih na učenje usmjereno na učenika. Slijedom toga, u okviru CLIL pristupa, tijekom treninga provedeni su učenik-učenik, grupa učenika i grupna komunikacija. Kako bi obuka bila interaktivnija, korištene su druge digitalne platforme i alati - YouTube, Mentimeter⁶, Nearpod⁷ i Story Dice⁸.

Savjeti za nastavnike

Preporučujemo korištenje strategija skaliranja pri osmišljavanju i provedbi vašeg tečaja. *Skaliranje kao metafora obično se koristi u obrazovnom kontekstu za opisivanje bilo kakve privremene podrške koju učitelj ili sposobniji vršnjak stavi na raspolaganje učeniku, osmišljenu kako bi pomogla učeniku u uspješnom izvršavanju zadatka učenja i napretka u učenju i koja se uklanja kada više nije potrebna.*⁹ Neki primjeri skaliranja uključuju:

- Raščlanjivanje aktivnosti na upravljive korake kako bi pomogli učenicima u njihovom procesu učenja da razumiju nove koncepte i razviju nove vještine
- Pružanje jezičnog okvira (na primjer, vodećih pitanja, stem rečenica) za usmjeravanje sudionika kroz zadatak poboljšanja tečnosti
- Pružanje ključnih pojmova i struktura učenikima na temu CLIL-a i ne zaboravljanje redovitog recikliranja, posebno u ranim sesijama
- Traženje CCQ-ova (pitanja za provjeru koncepta) kako bi učenici bili na zadatku i na dobrom putu
- Stavljanje učenika u mješovite sposobnosti i mješovite pozadinske skupine kako bi imali koristi od međusobnih uvida i snaga
- Povećanje vizualizacije sadržaja putem karata ili grafikona kako bi se dopunio ili podržao razumijevanje pisanih i govornih tekstova
- Korištenje digitalnih alata za aktivno angažiranje učenika
- Pružanje konstruktivnih povratnih informacija, kao i poticanje vršnjačkog i samorefleksije ključan je dio osposobljavanja koji učenikima omogućuje da uče jedni od drugih i poboljšaju svoje učenje kako bi naučili kompetencije.¹⁰

Sve u svemu, najvažnija stvar pri provedbi vlastitog treninga javnog govora, bilo uživo, online ili pomoću kombiniranog pristupa učenju, je stvoriti atmosferu koja podržava provedbu bez stresa, omogućujući učenikima da izgrade svoje kompetencije i u potpunosti sudjeluju u svim aktivnostima tečaja obuke.

Povratne informacije od sudionika

Učenici su bili vrlo zadovoljni tečajem osposobljavanja jer im je pomogao prevladati strah od javnog govora na svim razinama; poboljšali su svoj engleski jezik i digitalne vještine; i omogućio im je interakciju s drugim sudionicima - učenje jedni s drugima i jedni od drugih i otkrivanje međusobnih kultura.

Također su cijenili priliku koja im je pružena da raspravljaju o pitanjima koja su im strastvena i vide ta pitanja iz različitih perspektiva.

Učenici su naglasili da je opuštajuća, topla i prihvaćena atmosfera koju su stvorili i treneri i sami sudionici bila ključna za njih prilikom sudjelovanja u aktivnostima i izražavanja.

⁶ Web stranica Mentimeter: <https://www.mentimeter.com/>

⁷ Web-mjesto Nearpod: <https://nearpod.com/>

⁸ Web stranica s kockicama priča: <https://davebirss.com/storydice-creative-story-ideas/>

⁹ M. del Carmen Arau Ribeiro, A. Gonçalves i M. Moreira da Silva "Jezici i tržište: izbor međunarodnih perspektiva i pristupa", 2017.

¹⁰ Yale centar za poučavanje i učenje. (2015). Javni govor za učitelje I: Predavanje bez straha. Yale centar za poučavanje i učenje.

"Trening je bio apsolutno vrhunski i iskreno sam uživao u svakom trenutku. Sadržaj je bio iznimno informativan i nevjerojatno koristan. Već sam bio na nekoliko treninga, ali ne mogu se sjetiti da je itko od njih imao tako jak utjecaj. Napravili ste sjajan posao i cijenim vaš trud."

"Hvala puno na tako lijepom treningu! Uživao sam u svim sesijama i bilo mi je veliko zadovoljstvo vježbati svoje vještine s vama! Stvarno mi je drago što imam takvo iskustvo."

Reference i bibliografija

1. Web stranice i videozapisi

CLIL – Integrirano učenje sadržaja i jezika

https://www.aredne.eu/course/clil-content-and-language-integrated-learning/?gclid=EAlalQobChMI-fTtwq615wIVRcreCh3ieAaxEAMYASAAEgJkxfD_BwE

Kako koristiti CLIL metodologiju u učionici za odrasle

<https://epale.ec.europa.eu/en/blog/how-use-clil-methodology-adult-learner-classroom>

Što, zašto i kako CLIL-a za nastavnike engleskog jezika

<https://www.hlomag.co.uk/feb19/clil-for-english-teachers>

Što je CLIL i kako ga možemo primijeniti na nastavu engleskog jezika

<https://skyteach.ru/2019/04/01/what-is-clil-and-how-can-we-apply-it-to-english-teaching/>

Korištenje CLIL metodologije tijekom podučavanja odraslih

<https://skyteach.ru/2019/05/30/using-clil-methodology-while-teaching-adults/>

7 pametnih načina korištenja tehnologije u učionici

<https://ideas.ted.com/7-smart-ways-to-use-technology-in-classrooms/>

Provale u QR

<https://wakelet.com/wake/b51a380c-a747-405d-8f01-d213b9270c3e>

9 TCEA prezentacija koje trebate vidjeti!

https://shakeuplearning.com/blog/9-tcea-presentations-you-need-to-see/?ck_subscriber_id=586145978

30 interaktivnih aktivnosti google slajdova

<http://ditchthattextbook.com/8-interactive-google-slides-activities-for-classroom-excitement/>

CLIL se koristi u razredima iz osnovnih škola i strukovnih škola

<https://www.youtube.com/watch?v=dFuCrxRobh0>

Što je CLIL?

<https://www.youtube.com/watch?v=2h33LnlqR1c>

Europski okvir za obrazovanje nastavnika CLIL-a, Vijeće Europe / ECML Graz, Austrija

<https://clil-cd.ecml.at/>

CLIL članci: Onetopenlish

<http://www.onetopenlish.com/clil/methodology/articles/>

CLIL projekti (Facebook stranica)

<https://www.facebook.com/pg/forteachersinEnglish/posts/>

Resursi Nacionalne geografske učionice

<https://www.nationalgeographic.org/education/classroom-resources/>

CLIL Media: Praktični savjeti i trikovi za svakog učitelja CLIL-a

<https://www.clilmedia.com/articles/>

Kako podučavati digitalni marketing

<https://www.aeseducation.com/blog/2014/01/can-teach-digital-marketing-high-school-students>

Clil načela

<https://sites.google.com/a/xtec.cat/clil-principles/language>

Jezik kompatibilan sa sadržajem

https://www.learningenvironmentslab.org/openpatternrepository/Content-Compatible_Language/alx

CLIL pojmovnik

https://www.unifg.it/sites/default/files/allegatiparagrafo/20-01-2014/clil_glossary_cambridge.pdf

Sadržajno obvezan jezik

<https://www.onestopenenglish.com/tkt/tkt-content-obligatory-language/501226.article>

Što je CEFR? Zajednički europski referentni okvir za jezike (CEFR)

<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>.

2. Članci i studije

ReCLes.pt vodič za obuku CLIL-a: Stvaranje CLIL zajednice za učenje u visokom obrazovanju

[https://www.researchgate.net/publication/293654568 ReCLespt CLIL Training Guide Creating a CLIL Learning Community in Higher Education](https://www.researchgate.net/publication/293654568_ReCLespt_CLIL_Training_Guide_Creating_a_CLIL_Learning_Community_in_Higher_Education)

Poboljšanje učinkovitosti učenja jezika: CLIL i računalno potpomognuto učenje jezika

Scott, D., & Beadle, S. (2014.)

Europska komisija, obrazovanje i osposobljavanje, Izvješće koje je podnio ICF

https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/working-group-report-clil-language-learning_en.pdf

Razumijevanje CLIL-a kao inovacije u studijama u učenju i poučavanju drugog jezika

Richard Kiely, Sveučilište Plymouth St Mark i St John

<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/ssl/article/view/5247/5339>

Bilježnica vokabulara: digitalno rješenje za opće i specifične probleme učenja vokabulara u CLIL kontekstu

Plácido Bazo, Romén Rodríguez i Dácil Fumero

<https://pdfs.semanticscholar.org/0908/37b3eccc0d886f2f957b817a6813cf5c5bf5.pdf>

Uvod u CLIL Notes na temelju CLIL tečaja u British Study Center - Oxford

Umberto Lesca, 2012.

https://www.itis.biella.it/europa/pdf-europa/CLIL_Report.pdf

Kako znaš vježbaš CLIL?

Lopta, C. (n.d.). Jedna stanica engleski, Oxford: Macmillan. Dostupno na internetu:

<http://www.onestopenenglish.com/clil/methodology/articles/article-how-do-you-know-if-youre-practisingclil/500614.article>

3. Knjige i publikacije

CLIL/EMILE: Europska dimenzija: Akcije, trendovi i potencijal predviđanja

David Močvara, UniCOM, Centar za kontinuirano obrazovanje, 2002.

Europski okvir za obrazovanje nastavnika CLIL-a

Geiger-Jaillet A, Wolff D, Mehisto P, Marsh D (Vijeće Europe / ECML Graz, Austrija)

<https://www.ecml.at/Portals/1/documents/ECML-resources/CLIL-EN.pdf?ver=2018-03-21-153925-563>

ČASOPIS CLIL

<https://www.clilmedia.com/clil-magazine/>

Stavljanje CLIL-a u praksu

Phil Ball, Keith Kelly i John Clegg, Oxford University Press, ISBN: 9780194421058

Clil paket resursa: Fotokopibilne i interaktivne aktivnosti na bijeloj ploči za učitelje osnovnih i nižih srednjih škola. Rezervirajte s fotokopibilnim aktivnostima i CD-ROM-om Grieson Margaret, Delta Fotokopibilni uređaji, 8. travnja 2019.

Tehnologija poboljšana CLIL učionice

Derya Bozdoğan TED Sveučilište, Turska, CLIL u obrazovanju stranih jezika, Izdavač: Konstantin Sveučilište filozofa u Nitri, str.164-176

Inovacije i izazovi u dizajnu CLIL materijala - teorija u praksi

P. Lopta, <https://doi.org/10.1080/00405841.2018.1484036>

Uloga jezika u CLIL-u

Llinares, A., Morton, T., & Whittaker, R. (2012.). Cambridge University Press.

Okvir CLIL 4Cs

Coyle www.researchgate.net

Uvođenje CLIL-piramide: ključne strategije i načela za CLIL planiranje i poučavanje

Oliver Meyer, 2013. www.researchgate.net

CLIL pristup i podučavanje LSP-a – dva načina do istog cilja?,

Belenkova N. (2014.). ICERI2014 Proceedings, str. 3076-3079

Sadržaj i integrirano učenje jezika.

Coyle, D., Hood, P. & Marsh, D. (2010). Cambridge: KUP

Podučavanje CLIL-a s digitalnim pismenostima

García-Esteban S. (2015.). Verbeia: Časopis za engleske i španjolske studije

Edukacija nastavnika za CLIL u različitim kontekstima: Od okvira za skele do portfelja nastavnika za sadržaj i integrirano učenje jezika

Hansen-Pauly, M.A., et al. (2009.).

Otkrivanje CLIL-a: Sadržaj i jezik Integrirano učenje u dvojezičnom i višejezičnom obrazovanju

Mehisto P., Marsh D., Frigols M.J. (2008.).

Istraživanje doprinosa CLIL-a stjecanju međupredmetnih kompetencija:**Komparativna studija o razvoju digitalnih kompetencija u CLIL-u**

Nieto Moreno De Diezmas, E. (2018.) Časopis za lingvistiku i primijenjene jezike 13(1):75

Taksonomija za učenje, poučavanje i procjenu: revizija Bloomove taksonomije obrazovnih ciljeva

Anderson, L. & Krathwohl, D., et al. (2001), New York : Longman.

CLIL, sadržaj i integrirano učenje jezika

Coyle D., Hood Ph., Marsh D., 2010: , Cambridge University Press, Cambridge.

Procjena i evaluacija u CLIL-u

F. Quartapelle (2012.), Ibis, Como - Pavi

CLIL u obrazovanju stranih jezika: e-udžbenik za nastavnike stranih jezika

Pokrivčáková, S. et al. (2015.). . Nitra: Konstantin Sveučilište filozofa. 282 s

Teorija i planiranje učinkovitih učionica: podrška učenicima u sadržaju i jezičnim integriranim kontekstima učenja

Coyle, D. (1999.)